

ПРАВОСЛАВНИЙ МОЛИТВОСЛОВ

Київський ізвод

(українська традиційна вимова церковнослов'янських текстів)

Во славу і честь Єдиносущної,
Животворящої і Нероздільної Тройці —
Отця, і Сина, і Святого Духа

Народність Традиція Православ'я

2023 р. Б.

Зміст

Зміст	1
Вступ	4
Подяка	7
Молитви ранішні	8
Молитва митаря	8
Молитва передпочаткова.....	8
Молитва до Святого Духа	8
Трисвяте	8
Молитва до Пресвятої Тройці.....	8
Молитва Господня.....	9
Тропарі Троїчні	9
Молитва святого Макарія до Пресвятої Тройці.....	9
Псалом 50.....	9
Символ Віри.....	10
Молитва 1, святого Макарія Великого.....	10
Молитва 2, того ж святого.....	10
Молитва 3, того ж святого.....	10
Молитва 4, того ж святого.....	11
Молитва 5, святого Василія Великого	11
Молитва 6, того ж святого.....	11
Молитва 7, до Пресвятої Богородиці.....	11
Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа	12
Молитва 9, до Ангела Хранителя	12
Молитва 10, до Пресвятої Богородиці.....	13
Молитва до святого, ім'я якого носиш	13
Пісня Пресвятій Богородиці, глас 4	13
Тропар Хресту, глас 1, молитва за Батьківщину.....	13
Молитва за живих.....	13
Молитва за померлих.....	13
Закінчення молитов.....	13
Відпуст	14
Пом'яник	15
За живих.....	15
За померлих.....	16
Молитви на сон грядущим	17
Тропарі, глас 6	17
Молитва 1, святого Макарія Великого до Бога Отця	17
Молитва 2, святого Антіоха до Господа нашого Ісуса Христа	18
Молитва 3, до Святого Духа	18
Молитва 4, святого Макарія Великого.....	18
Молитва 5	19
Молитва 6	19

Молитва 7, святого Іоанна Златоустого на всяку годину дня і ночі	19
Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа	20
Молитва 9, святого Петра Студійського до Пресвятої Богородиці	20
Молитва 10, до Пресвятої Богородиці.....	21
Молитва 11, до святого Ангела Хранителя	21
Кондак Богородиці, глас 8	21
Молитва святого Іоаннікія	21
Закінчення молитов	21
Молитва святого Іоанна Дамаскіна	21
Молитва Чесному Хресту	22
Молитва	23
Щоденне сповідання гріхів	23
Правило до святого Причастя	24
Псалом 22	24
Псалом 23	24
Псалом 115	25
Тропарі, глас 8	25
Псалом 50	25
Канон, глас 2.....	26
Кондак, глас 2.	28
Тропар свята.....	30
Молитви перед Причастям	31
Молитва 1, святого Василія Великого	31
Молитва 2, святого Іоанна Златоустого	31
Молитва 3, святого Симеона Метафраста.....	32
Молитва 4, святого Іоанна Дамаскіна	32
Молитва 5, святого Василія Великого	33
Молитва 6, святого Симеона Нового Богослова.....	33
Молитва 7, святого Іоанна Златоустого	34
Молитва 8, того ж святого	34
Молитва 9, того ж святого	34
Молитва 10, святого Іоанна Дамаскіна	35
Молитва 11, святого Іоанна Златоустого	35
Приступаючи до Причастя промовляй про себе наступну молитву Метафраста: ...	35
Молитви подячні після Причастя	37
Молитва 1	37
Молитва 2, святого Василія Великого	37
Молитва 3, святого Симеона Метафраста.....	37
Молитва 4	38
Молитва 5, до Пресвятої Богородиці.....	38
На Літургії святого Іоанна Златоустого читай святому Іоанну:	38
На Літургії святого Василія Великого читай святому Василію:	39
На Літургії напередосвячених Дарів читай святому Григорію:	40
Канон покаянний до Господа нашого Ісуса Христа	41

Глас 6	41
Молитва до Господа нашого Ісуса Христа	45
Канон молебний до Пресвятої Богородиці	46
Тропар Богородиці, глас 4.....	46
Псалом 50	46
Канон до Пресвятої Богородиці. Глас 8	46
Стихири, глас 2	51
Молитви до Пресвятої Богородиці.....	52
Канон Ангелу Хранителю	53
Тропар, глас 6.....	53
Канон, глас 8.....	53
Молитва до Ангела Хранителя	57
Молитви на всяку потребу.....	59
Молитва перед споживанням їжі	59
Молитва після споживання їжі	59
Молитва дорогою до церкви	59
Молитва Ісусова	59
Молитва від розсіяности під час молитви	59
Молитва перед початком всякої справи.....	60
Молитва після всякої справи	60
Подяка за отримання просимого	60
Пісня хвалебна святого Амвросія, єпископа Медіоланського	61
Молитва святого Єфрема Сиріна	61
Молитва перед читанням Євангелія.....	61
Молитва після читання Євангелія	62
Молитва перед початком навчання	62
Молитва після навчання.....	62
Молитва про примноження любови.....	63
Молитва за тих, хто ненавидить і кривдить нас.....	63
Молитва за недужих	63
Молитва за ув'язнених	64
Молитва за тих, хто в дорозі чи подорожує	64
Молитва до святителя Миколая Чудотворця.....	65
Молитва святого Василія Великого від осквернення.....	65
Молитва під час лиха і при нападі ворогів	65
Молитва Чесному Хресту.....	65
Псалом 90	66
Молитва при споживанні просфори і святої води	66
Молитва за спочилих батьків	66
Молитва Оптинських старців	67
Молитва перед виходом в Інтернет.....	68
Молитва в час нашестя чужинців на державу нашу Україну.....	68
Молитва за українських воїнів	68
Піснеспіви	69

Воскресеніє Христово видівше	69
Радуйся, Невісто Неневістная	69
О, Всепітая Мати	70
Дві головні заповіді Господа нашого Ісуса Христа.....	71
Заповіді блаженства.....	71

Вступ

Термін “Київський ізвод” сьогодні має два значення:

- українська вимова будь-яких церковнослов'янських текстів;
- редакція церковнослов'янських текстів на території України у період приблизно з XIV по XVIII ст.

У назві даного молитвослова Київський ізвод означає саме українську вимову, хоча під час транслітерації аналізувались також стародавні церковнослов'янські тексти з території сучасної України.

Метою даного молитовника не є реставрувати Київський ізвод у значенні редакції текстів, а надати україномовним вірянам можливість читати звичні молитви у звучанні наближеному до сучасної української мови. Усі молитви транслітеровані з синодальної редакції, що виникла у XVII столітті в результаті реформ патріарха Нікона. Текстами цієї редакції безперервно користуються на території України і до сьогодні. Над нею переважно працювали вихідці з України. Незважаючи на деякі недоліки синодальної редакції, вона стала традиційною для православних українців і навіть для українських греко-католиків. Відмінності між синодальною і київською редакціями насправді дещо перебільшені і стосуються здебільшого деяких наголосів. Наприклад, якщо у “Полууставі” Петра Могили (1643р.) слова *Утішителью, ім'я* звучать звичніше для української мови, то слова *Єдинáго і Творця* — навпаки. Коли ми зустрічаємо живу традицію Київського ізводу — це саме українська вимова церковнослов'янських текстів у синодальній редакції, а не читання текстів виданих, наприклад, Петром Могилою у XVII столітті. Реставрація ж київської чи створення нової редакції церковнослов'янських текстів — надскладна задача, якою повинні займатися всі українські Православні юрисдикції, а може навіть і за участі греко-католиків, на високому офіційному рівні.

Українська вимова церковнослов'янських текстів збереглася в неперервній традиції з часів Київської Русі та Козаччини в таких регіонах, як Галичина, Волинь та Закарпаття. На Буковині так молилися ще зовсім недавно, свідки цього ще живі, але українська вимова була насильно витіснена російською, як і в усіх інших частинах України. Адже ще в XIX ст. вся Україна читала церковнослов'янські тексти українською вимовою, а в XVIII ст. її можна було почути навіть на території сучасної РФ (детальніше читайте в книзі “Якою мовою молилася давня Україна: Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів”). Але українською вимовою сьогодні також моляться люди, що ніколи не чули за Київський ізвод, і завжди проживали в Центрі чи на Сході України. Так, упорядники молитовника не раз були свідками того, як священники чи півчі несвідомо промовляли “Отцю” замість “Отцу”, “святиться” замість “святітся”, “Господи помилуй” замість “Господі помілуй”, тому що це було дуже природно для них — для людей, що не розмовляли в побуті російською, хоча в семінаріях вивчали лише російську вимову синодального ізводу.

При формуванні правил транслітерації упорядники даного молитовника брали до уваги такі джерела:

- Скани оригінальних церковнослов'янських текстів Київського ізводу.
- Православний молитвослов. Видання екзарха всієї України, митрополита Київського і Галицького. — К., 1968. (перший сучасний церковнослов'янський молитовник в українській транслітерації).
- Якою мовою молилася давня Україна: Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів. Вид. 2-ге, доопрацьоване і значно доповнене. — К.: КЖД «Софія», 2012.

- Православний молитовник. Сучасна редакція Київського ізводу в українській транслітерації. — 2019.
- Приклади прочитання молитов в класичній українській літературі.
- Сучасні приклади української вимови церковнослов'янських текстів живими людьми.

Навіщо потрібний ще один молитвослов? Справа в тому, що молитовник 1968 р. (і його нещодавнє перевидання в УПЦ з деякими змінами) не передає українського звучання у дуже багатьох випадках. Наприклад, у ньому вживається *Отцу, Богородицу, будет, придет*, тощо. Інший молитовник, що виданий Чернівецьким Православним Богословським Інститутом в 2019 р., навпаки змінює деякі церковнослов'янські слова на сучасний лад: *многії*, а не *многая, наши*, а не *наша, Святого*, а не *Святаго*, займається реставрацією зниклих форм написання церковнослов'янських слів, а також текстів молитв. Наприклад, в молитві “Достойно есть” замість *славнійшую без сравнення серафим* упорядники наводять варіант *славнійшую без розсужденія серафим*, а замість слова *рожджую* вживають *рождейшую*. Хоча деякі слова навпаки подані у “незручній” для української вимові формі: *придет, будет*.

Ми ж, упорядники даного молитовника, свідомо подаємо молитви без жодних змін, так, як вони традиційно усталені в церковнослов'янських текстах синодального ізводу, у тому числі і наголоси. Це здійснено, по-перше, для уникнення самодіяльності з нашого боку. По-друге, щоб надати можливість читати церковнослов'янські тексти без громадянського шрифту, зрозумівши і “відчувши” правила транслітерованих тут молитв. Відмінності між цим молитовником і, наприклад, російським чи сербським, стосуються лише вимови, для того, щоб церковнослов'янська “засвучала”. Якщо порівнювати з російськими правилами прочитання, то деякі приголосні пом'якшені (*Отцю, души, мирськия, возвістятъ*), деякі навпаки передаються твердо (*истини, сокровище, Тебі*). Ъ завжди транслітерується як *і*. Церковнослов'янська *И* зазвичай як українська *и*, крім деяких випадків, коли вона стоїть на початку чи кінці слова. *і* (*и*) зазвичай транслітерується як *и* між приголосними (*мир* (цс. *міръ*), *Серафим, великий*), а перед голосними як українська *і*, за винятком деяких прикметникових та іменникових закінчень. Наприклад, *всякія* у випадку називного відмінку множини (укр. *всякі*), але *всякия* — для родового відмінку однини (укр. *всякої*). Після губних приголосних у таких словах, як *м'я, расп'ятіе*, стоїть апостроф. Розділові знаки подаються згідно із сучасними правилами (двокрапка в церковнослов'янській мові часто означає крапку, кому або крапку з комою). Деякі звуки скорочуються (*прийдіте*, а не *приїдіте*). Ім'я Господа нашого *Ісус* пишеться з однією літерою *і*, бо таке звучання є традиційним для української вимови. Також (хоча це не було причиною такого використання, бо молитовник, як уже згадувалось, передає синодальний ізвод) це загальноприйняте написання на історичних руських землях до “виправлень”, здійснених Петром Могилою на початку XVII століття. У кінцевому підсумку навіть сама РПЦ офіційно визнала допустимість використання “дореформних” редакцій, в тому числі і написання *Ісус* з однією літерою *і*. Так само з однією *і* пишеться *Ісус* у молитовнику церковнослов'янською мовою в українській транслітерації виданому в 1968 р. з благословення патріарха Московського Пимена і митрополита Київського і Галицького Філарета. Тому тут немає жодної самодіяльності зі сторони упорядників. Слова *Отець, Богородиця, кінець* пишуться з м'якою *ц* (палаталізованою) не лише через зручність для української вимови і живі приклади використання, але й через прецедент у Луцькому псалтирі 1384 року. Те саме стосується незакінченої форми дієслів однини та множини третьої особи: *возвістятъ, возложатъ*. Щодо дієслів на зразок *будеть, придетъ* тощо: 1917 року в Україні вийшов молитовник з церковнослов'янським текстом та паралельним українським перекладом священника А. Геращенко — у вступній статті автор пише: “Закінчення **ТЬ** в 3 особі однинного і многого чисел вимовляється м'яко — *ТЬ*. (Напр.: да воскреснетъ Бог і расточатъся вразі його). Таке вимовляння йде ще, з XII ст.”. Також пом'якшену літеру *т* знаходимо в класичній українській літературі (*Пам'ятуй, що у отченаші читаєш: да будетъ воля твоя, избави нас од лукавого!* —

Григорій Квітка-Основ'яненко, "Маруся"; *Отче наш... да будеть воля твоя... — молився хтось із притиском, із чуттям* — Михайло Коцюбинський, "Дорогою ціною"). Таку форму також зустрічаємо у посланнях митрополита Андрея Шептицького (...які щиро кожної днини повторяють слова Отченашу: «Да святиться ім'я Твоє, да прийдець царствіє Твоє» — "Пастирське послання Митрополита Андрея до духовенства"), а також в українських колядках: "Сам смири ся, приобщи ся нам во всем і во всем прибиваєть Бог". Єсьм транслітерується, як єсьм через те, що в українській вимові губна приголосна м завжди тверда у таких випадках, а попередня с навпаки пом'якшується. "Його мисль в моім слові чути: я єсьм, тому й Він мусить бути" — писав Іван Франко у вірші "Говорить дурень в серці своїм". Схоже транслітеруються слова *возьмем, воньмем* тощо: "Достойно — пітая! благаю! Царице неба і землі! **воньми** їх стону..." — Тарас Шевченко, поема "Марія". Іменники жіночого роду III відміни на **-ть** за другим приголосним у родовому відмінку пишуться так, як і в українській мові згідно з § 25 Харківського правопису (Скрипника): *чести, милости, Руси, плоти, Благодати*. Займенники в давальному відмінку *мі* (мені), *ті* (тобі) подаємо з *і* в кінці, а не з *и*, щоб відрізнати від займенників в називному відмінку *ми, ти*, хоча в класичній українській літературі і народних піснях вживаються обидва варіанти. Така сама форма (*мі/ті*) вживається в молитовнику Чернівецького Православного Богословського Інституту, а в книзі "Якою мовою молилася давня Україна" є правило транслітерації *и* в *і*, за яким має бути *мі/ті*, але автори зробили для цих займенників винятки.

Детальніше про правила української транслітерації церковнослов'янських текстів можна почитати за посиланням: <https://vipa.ukr/izvod/pravila>, характерні приклади транслітерації і відмінності між різними виданнями: <https://vipa.ukr/izvod/priklady>. Варто також розуміти, що погляди на те, як мають транслітеруватися церковнослов'янські тексти відрізняються не лише серед упорядників молитовників, але і в живих прикладах вживання Київського ізводу. Наприклад, одна парафія на Закарпатті вимовляє "іскушеніє", інша парафія на Буковині — "іскушениє", одна парафія вимовляє "прийдець Царствіє Твоє", інша — "прийде". Тому будьмо поблажливими один до одного і зосередьмося на тому, щоб українці мали змогу молитися українською вимовою. Характерні

Якщо у читачів виникнуть зауваження, чи Ви помітите помилки — можете надсилати їх на електронну пошту nt.orthodox@ukr.net. З повагою, адміністрація релігійної спільноти НТП (Народність, Традиція, Православ'я), https://t.me/nt_orthodox, <https://www.facebook.com/nt.orthodox>.

Подяка

Як автор-упорядник цього молитвослова хочу подякувати перш за все Пресвятій Тройці, Богородиці та святим богоносним отцям нашим. Також висловлюю величезну подяку людям, без яких ця справа не здійснилася б:

Івану Іщенку та Олександрю Ватазі за кропітку роботу над транслітерацією, Петру Гусаку, Станіславу Орішкевичу та Володимирю П. за редагування, Андрію Войцману за натхнення та любов до церковнослов'янської мови, отцю Ярославу Ясенцю за благословення і молитви. Також за цінні поради дякую отцю Івану Петрущаку, архімандриту Феогносту (Пушкову), Стефану Строгіню та Михайлу Лупейку. Дякую православному хору "Вогонь Традиції" за неземне виконання піснеспівів церковнослов'янською за правилами вимови, за якими транслітеровано цей молитовник. Дякую підписникам спільноти НТП в соцмережах за підтримку та зацікавленість темою Київського ізводу.

З повагою,
Ігор Дзюба

Молитви ранішні

Вставши зі сну, перш будь-якого діла, стань побожно перед святою іконою і, уявляючи себе перед Всевишнім Богом, поклади на себе тричі знак хреста, промовляючи:

Во ім'я Отця, і Сіна, і Святаго Духа. Амінь.

Спинившись, заспокой свої почуття, щоб твої думки лишили все земне, тоді сотвори три поклони, промовляючи:

Молитва митаря

Бóже, милостив буди мні, грішному.

А потім читай наступні молитви без поспіху і з увагою.

Молитва передпочаткова

Гóсподи Ісýсе Христé, Сіне Бóжий, моли́тв ра́ди Пречі́стия Твоє́я Ма́тере і всіх святи́х, помі́луй нас. Амі́нь.

Сла́ва Тебі́, Бóже наш, сла́ва Тебі́.

Молитва до Святого Духа¹

Царю́ Небе́сний, Уті́шителю, Ду́ше Істи́ни, Ї́же везді́ сий і вся ісполня́й, Сокро́вище благи́х і жи́зни Подáтелю, при́йди і всели́ся в ни, і очи́сти ни от вся́кия скве́рни², і спасі́, Бла́же, ду́ші на́ша.

Трисвяте

Святи́й Бóже, Святи́й Крі́пкий, Святи́й Безсме́ртний, помі́луй нас. [Тричі́ з поя́сним покло́ном]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва до Пресвятої Тройці

Пресвята́я Тро́йце, помі́луй нас: Го́споди, очи́сти грі́хи на́ша; Владі́ко, прости́ беззако́нія на́ша; Святи́й, посі́ти і ісці́ли немо́щі на́ша і́мене Твоє́го ра́ди.

Го́споди, помі́луй. [Тричі́]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

¹ Від Великодня до Вознесіння замість цієї молитви читається тропар: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть поправ і сущим во гробіх живот даровав. (Тричі.) Від Вознесіння до Трійці молитви починають зі "Святи́й Бóже", пропускаючи всі попередні. Це зауваження стосується і молитв на сон грядущим.

² От вся́кия скве́рни — від всякої скверни (однина жіночого роду в родовому відмінку).

Молитва Господня

Отче наш, Іже еси на Небесіх, да святїться ім'я Твоє, да прийдець Царствіє Твоє, да б́удеть во́ля Твоя, яко на Небесі і на землі. Хліб наш насущний даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, якоже і ми оставля́ем должником на́шим; і не введи́ нас во іскуше́ніє, но изба́ви нас от лука́ваго.

Тропарі Троїчні

Воста́вше от сна, припа́даєм Ти, Бла́же, і А́нгельськую піснь вопі́єм Ти, Сі́льне: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху³.

От одра́ і сна воздві́гл м'я еси́, Го́споди, ум мой просві́ти і се́рдце, і устні́ мої́ отве́рзи, во є́же пі́ти⁴ Тя, Свята́я Тро́йце: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

І́ нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Внеза́пу Судія́ прийдець, і коєго́ждо дія́нія обнажа́ться, но стра́хом зове́м в полуно́ці: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

Го́споди, поми́луй. [12 разів]

Молитва святого Макарія до Пресвятої Тройці

От сна воста́в, благодарю́ Тя, Свята́я Тро́йце, яко мно́гия ра́ди Твоє́я бла́гости і долготерпі́нія не прогні́вался еси́ на м'я, ліни́ваго і грі́шнаго, ніже́ погуби́л м'я еси́ со беззако́нними мої́ми; но чело́віколю́бствовал еси́ обі́чно і в неча́янії леж́ащаго воздві́гл м'я еси́, во є́же у́треневати і славосло́вити держа́ву Твою́. І́ нині́ просві́ти мої́ о́чі мисленія, отве́рзи моя́ уста́ поуча́тися словесе́м Твої́м, і разумі́ти за́повіді Твоя́, і твори́ти во́лю Твою́, і пі́ти Тя во іспові́данії се́рдечнім, і воспі́вати всесвятото́є ім'я Твоє́, Отця́, і Сі́на, і Свята́го Ду́ха, нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Прийді́те, поклоні́мся Царе́ві на́шому Бо́гу. [Поклі́н]

Прийді́те, поклоні́мся і припаде́м Христу́, Царе́ві на́шому Бо́гу. [Поклі́н]

Прийді́те, поклоні́мся і припаде́м Само́му Христу́, Царе́ві і Бо́гу на́шому. [Поклі́н]

Псалом 50

Помі́луй м'я, Бо́же, по вели́кій мі́лості Твоє́й, і по мно́жеству щедро́т Твої́х очисти́ беззаконі́є моє́. Наипа́че омий м'я от беззаконі́я моего́ і от грі́ха моего́ очисти́ м'я. Яко́ беззаконі́є моє́ аз зна́ю, і грі́х мой пре́до мно́ю єсть ви́ну. Тебі́ єди́ному согрі́ших і лука́вое пред То́бою сотвори́х; яко́ да оправди́шися во словесі́х Твої́х, і побіди́ши,

³ Коли написано лише “Сла́ва:”, потрібно читати “Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху”, а коли “і нині́:” — “і́ нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.”

⁴ Пі́ти (пѣ́ти) — тут славити, воспівати.

внегда судити Ти. Се бо в беззаконіих зачат есмь, и во грисих роди м'я мати моя. Се бо истину возлюбил еси, безвистная и тайная премудрости Твоея явил ми еси. Окропиши м'я иссопом, и очыщуся; омыеши м'я, и паче снѣга убѣлюся. Слуху моему даси радость и веселіе; возрадуются кости смиреннія. Отврати лице Твое от грѣх моих и вся беззаконія моя очисти. Сердце чисто созижди во мнѣ, Бѣже, и дух прав обнови во утробѣ моеѣ. Не отвержи мене от лица Твоего и Духа Твоего Святаго не отими от мене. Воздаждь ми радость спасенія Твоего и Духом владичним утверди м'я. Научу беззаконнія путем Твоим, и нечестивіи к Тебѣ обратятся. Избави м'я от кровей, Бѣже, Бѣже спасенія моего; возрадуется язык мой правдѣ Твоеѣ. Господи, устни мои отверзеши, и уста моя возвестятъ хвалу Твою. Яко аще би восхотѣл еси жертви, дал бих ѹбо: всеожженія не благоволиши. Жертва Бѣгу дух сокрушен; сердце сокрушенно и смиренно Бог не уничижитъ. Ублажи, Господи, благоволеніем Твоим Сіона, и да созиждутся стѣны Іерусалимскія. Тогда благоволиши жертву правды, возношеніе и всеожегаемая; тогда возложатъ на олтарь Твой тельці.

Символ Віри

[1] Вірую во єдиного Бѣга Отця, Вседержителя, Творця небу и землі, видимим же всім и невидимим. [2] I во єдиного Господа Ісуса Христа, Сїна Бѣжия, Єдинородного, Іже от Отця рожденнаго прѣжде всіх вік: Світа от Світа⁵, Бѣга Істинна от Бѣга Істинна, рожденна, не сотворенна, єдиносущна Отцю, Імже вся бѣша. [3] Нас ради человек и нашего ради спасенія сшедшаго с Небес, и воплотившагося от Духа Свята и Марїї Дїви, и вочеловичшася. [4] Распятаго же за ни при Понтійстим Пилаті, и страдавша, и погребенна. [5] I воскресшаго в третій день по Писаніем. [6] I возшедшаго на Небеса, и сїдѣща одесную Отця. [7] I паки грядущаго со славою судити живим и мертвим, Єгѣже Царствію не бѣдетъ конця. [8] I в Духа Святаго, Господа, Животворящаго, Іже от Отця исходящаго, Іже со Отцем и Сїном спокланяема и сславима, глаголавшаго пророки. [9] Во Єдину Святую, Соборную и Апостольскую Церков. [10] Исповѣдую єдино крещеніе во оставленіе грѣхов. [11] Чаю воскресенія мертвих, [12] I жїзни бѣдущаго віка. Амїнь.

Молитва 1, святого Макарія Великого

Бѣже, очисти м'я, грѣшнаго, яко неколиже сотвори х благоє пред Тобѣю, но избави м'я от лукаваго, и да бѣдетъ во мнѣ воля Твоя; да неосужденно отверзу уста моя недостѣйная и восхвалю ім'я Твое святое, Отця, и Сїна, и Святаго Духа, нїни, и прїсно, и во віки віков. Амїнь.

Молитва 2, того ж святого

От сна востав, полунощную пїснь приношу Ти, Спасе, и припадая вопію Ти: не даждь ми уснути во грѣховнїи смѣрти, но ущѣдри м'я, распнїйся волю, и лежашаго м'я в лїности ускорив востаи, и спаси м'я в предстоянїи и молїтви, и по снї ноцнїм возсіяй ми день безгрїшен, Христѣ Бѣже, и спаси м'я.

⁵ Світа от Світа — Світла від Світла, свѣтъ — світло.

Молитва 3, того ж святого

К Тебі, Владіко Человіколюбче, от сна востав, прибігаю, і на діла Твоя подвизаюся милосердієм Твоїм, і молюся Тебі: помози мні на всякое врѣм'я, во всякой вѣщї, і избави м'я от всякія мирськія злія вѣщї і диявольскаго поспішенія, і спаси м'я, і введи в Царство Твоє вічне. Ти бо єси мой Сотворитель і всякому благу Промисленник і Податель; о Тебі же все упованіє моє, і Тебі славу возсилаю, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 4, того ж святого

Господи, Іже многою Твоєю благастью і великими щедротами Твоїми дал єси мні, рабу Твоєму, мимошедшее врѣм'я ношї сея без напасти преити от всякаго зла противна; Ти Сам, Владіко, всячески Творче, сподоби м'я Істинним Твоїм свѣтом і просвѣщенним сердцем творити волю Твою, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 5, святого Василя Великого

Господи Вседержителю, Божє сил і всякія плоти, во вишних живий і на смиреннїя призираай⁶, сердца же і утробы испитуй, і сокровенная человек яви предвиди, Безначальный і Присносущный Свѣте, у Негоже нисть преминенія, или преложенія осиненія; Сам, Безсмертный Царю, прими моленія наша, яже в настоящее врѣм'я, на множество Твоих щедрот дерзаяще, от скверных к Тебѣ устен творим, і остави нам прегрешенія наша, яже ділом, і словом, і мислю, відинієм или невідинієм⁷ согрешенная нами; і очисти ни от всякія скверны плоти і дѣха. І даруй нам бодренным сердцем і трезвенною мислю всю настоящего житія нош прейти, ожидающим пришествія свѣтлаго і явленнаго дне Единороднаго Твоєго Сїна, Господа і Бѣга і Спаса нашего Ісуса Христа, воньже со славою Судия всіх приидет, коемуждо отдати по ділом егѣ; да не падше і облінившеся, но бодрствующе і воздвигені в діланіе обрящемся готѣви, в радость і Божественный чертог славы Егѣ совнідем⁸, ідиже празднующих глас непрестанный і неизреченная сладость зрящих Твоєго лица доброту неизреченную. Ти бо єси Істинный Свѣт, просвѣщаяй і освящаяй всяческикая, і Тя поетъ вся твар во віки віків. Амінь.

Молитва 6, того ж святого

Тя благословим, вишній Божє і Господи милости, творящаго присно с нами великая же і неизслѣдованная, славная же і ужасная, ихже нисть числа, подавшаго нам сон во упокоеніє немощи нашея і ослабленіє трудов многотруднїя плоти. Благодарим Тя, яко не погубил єси нас со беззаконьми нашими, но человеклюбствовал єси обично і в нечаянїи лежащия ни воздвигл єси, во еже славословити державу Твою. Тимже молим безмѣрную Твою благасть: просвѣти наша мисли, очеса, і ум наш от тяжкаго сна ліности возстави: отвори наша уста і исполни я Твоєго хваленія, яко да возможем непоколеблемо піти же і исповідатися Тебѣ, во всіх і от всіх славному Бѣгу,

⁶ Призирати — тут надавати милість.

⁷ Відинієм или невідинієм — знанням чи незнанням, вѣдѣти — знати.

⁸ Совнідем — увїдемо.

Безначальному Отцю, со Єдинородним Твоїм Сином, і Всесвятим і Благим і Животворящим Твоїм Духом, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 7, до Пресвятої Богородиці

Воспіваяю благодать Твою, Владичице, молю Тя, ум мой облагодати. Ступати право м'я настави, путем Христових заповідей. Бдіти к пісні укріпи, унінія сон отгоняючи. Связана пленіцями гріхопадєній, мольбаами Твоїми разриши, Богонєвісто. В ноци м'я і во дні сохраняй, борющих враг избавляючи м'я. Жизнодателя Бога рождшая, умерщвлєнна м'я страстьми оживи. Яже Світ невечєрній рождшая, душу мою осліпшую просвіти. О, дивная Владичня палато, дом Духа Божєственна менє сотвори. Врача рождшая, уврачуј души моея многолітняя стрáсти. Волнующася житєйською бурею ко стезі м'я покаєнія направи. Избáви м'я огня вичнующаго, і чєрвія же злáго, і тáртара; да м'я не явиши бисом радovanje, іже мнóгим гріхом повинника. Нова сотвори м'я, обетшáвшаго нечувственними, Пренепорóчная, согришеніи. Стáнна мýки всякия покажи м'я⁹ і всіх Владичу умоли. Небєсная ми улучити весєлія со всіми святими сподоби. Пресвятáя Діво, услыши глас непотрєбнаго рабá Твоєго. Струю давай мні слезám, Пречистая, души моея скверну очищаючи. Стенáния от сєрдця приношу Ти непрестáнно, усєрдствуй, Владичице. Молєбную службу мою приими і Бóгу Благоутрòбному принеси. Превышшая Ангел, мирськаго м'я превышша слития сотвори. Свитонóсная Сине небєсная, духóвную благодать во мні направи. Руци воздью і устни к похвалєнию, осквернєни скверною, Всенепорóчная. Душетлїнних м'я пакостей избáви, Христá прилїжно умоляючи; Ємуже честь і поклонєние подобáеть, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 8, до Господа нашего Ісуса Христа

Многомилостиве і всемилостиве Бóже мой, Гóсподи Ісýсе Христє, мнóгия ради любвє сшел і воплотился єси, яко да спасєши всіх. І паки, Спасє, спаси м'я по благодати, молю Тя: áще бо от дїл спасєши м'я, нисть се благодать і дар, но долг пáче. Єй, мнóгий в щедрóтах, і неізречєнный в милости! Віруяй бо в М'я, рекл єси, о Христє мой, жив бýдеть, і не ўзрить смєрти во віки. Áще ўбо віра, яже в Тя, спасаєть отчáяння, се вірую, спаси м'я, яко Бог мой єси Ти і Создáтель. Віра же вмїсто дїл да вмїнїться мні, Бóже мой, не обрящєши бо дїл отнюд оправдáющих м'я. Но та віра моя да довлїєть вмїсто всіх, та да отвїщаєть, та да оправдїть м'я, та да покажеть м'я причáтника славы Твоєя вичния. Да не ўбо похитить м'я сатанá і похвалїться, Слове, єже отторгнути м'я от Твоєя руки і оградї. Но ілі хощу, спаси м'я, ілі не хощу, Христє Спасє мой, предварї скóро, скóро, погибóх: Ти бо єси Бог мой от чрєва мáтере моея. Сподоби м'я, Гóсподи, нині возлюбїти Тя, якоже возлюбїх іногдá той сáмий гріх, і паки порабóтати Тебї без ліности тóщно, якоже порабóтах прєжде сатанї лстьївому. Найпáче же порабóтаю Тебї, Гóсподу і Бóгу моему Ісýсу Христý, во вся дні животá моего, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

⁹ Стáнна мýки всякия покажи м'я — яви мене непричасним усякій мýци.

Молитва 9, до Ангела Хранителя

Святий Ангеле, предстояй окаянній моєй душі і страстній моєй жінці, не остави мене грішного, ніжé отступі от мене за невоздержаніє моє; не даждь міста¹⁰ лукавому дѣмону обладати мною, насильством смѣртнаго сего тілесэ; укріпі бідствующую і худую мою рѹку і настави м'я на путь спасенія. Єй, святий Ангеле Божий, хранителю і покровителю окаяннїя моея душі і тіла, вся мні прости, еликими Тя оскорбїх во вся дні животá моєго, і аще что согрїших в прешѣдшую ноц сїю, покрїй м'я в настоящий день і сохрани м'я от всякаго іскушенія протївнаго, да ні в коєм грїсі прогнїваю Бóга, і молися за м'я ко Гóсподу, да утвердїть м'я в стрáсі Своєм і достóйна покажет м'я рабá своєя благасти. Амїнь.

Молитва 10, до Пресвятої Богородиці

Пресвятáя Владїчице моя Богорóдице, святїми Твоїми і всесїльными мольбáми отженї от мене, смиреннаго і окаяннаго рабá Твоєго, унїніє, забвеніє, неразумїє, нерадїніє і вся скверная, лукавая і хульная помишленія от окаяннаго моєго сѣрдця і от помраченнаго ума моєго. І погасї пламень страстѣй моїх, яко нищ єсмь і окаянен; і избáви м'я от многїх і лютїх воспоминанїй і предпрїятїй, і от всїх дїйств злїх свободї м'я. Яко благословенна єсї от всїх родóв, і славїться пречестноє ім'я Твоє во вікі вікóв. Амїнь.

Молитва до святого, ім'я якого носиш

Моли Бóга о мні, святий угóдничє Божий [ім'я], яко аз усѣрдно к тебї прибїгаю, скóрому помóщнику і молитвеннику о душі моєй.

Пісня Пресвятїй Богородиці, глас 4

Богорóдице Дїво, радуйся, Благодáтна Марїє, Гóсподь с Тобóю; благословенна Ти в женáх, і благословен Плод чрева Твоєго, яко Спáса родилá єсї душ нашіх.

Тропар Хресту, глас 1, молитва за Батьківщину

Спасї, Гóсподи, люди Твоя, і благослові достояніє Твоє, побїди православним христїяном на сопротївнїя дáруя і Твоє сохрãняя Крестом Твоїм жїтельство.

Молитва за живих

Спасї, Гóсподи, і помїлуй отця моєго духóвнаго [ім'я], родїтелей моїх [їмена], сродников [їмена], начáльников, наставников, благодїтелей [їмена] і всїх православних христїян.

¹⁰ Місто (мѣсто) — місце.

Молитва за померлих

Упокой, Господи, душі усопших раб Твоїх: [родітелей моїх], сродників [імена], благодітелей [імена] і всіх православних християн, і прости їм вся согрішення вольная і невольная, і даруй їм Царство Небесное.

Якщо можеш, читай пом'яник замість цих коротких молитв за живих і померлих.

Закінчення молитов

Достойно есть яко воістину¹¹ блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную і Пренепорочную і Матер Бóга нашого. Честнійшую Херувім і славнійшую без сравненія Серафім, без істлінія Бóга Слова рóждшую, сущую Богородицю Тя величаєм.¹²

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь.

Господи, помїлуй. [Тричі]

Відпуст

Господи Ісусе Христє, Сїне Бóжий, моїтв ради Пречїстия Твоея Матере, преподобних і богонóсних отець наших і всіх святїх, помїлуй нас. Амїнь.

¹¹ Також поширена форма вимови: “воістину”

¹² Від Великодня до Вознесіння замість цієї молитви читаються приспів та ірмос 9-ї пісні пасхального канону: Ангел вопіяше Благодатній: Чїстая Дїво, радуйся! І паки реку: Радуйся! Твой Син воскресє триднєвен от грóба і мєртвия воздвїгнувий; людїє, веселїтєся! Світїся, світїся, нóвий Ієрусалїме, слава бо Госпóдня на тебї возсія. Ликуй нїні і веселїся, Сїоне. Ти же, Чїстая, красуйся, Богородице, о востанїї Рождествá Твоегó. *Це зауваження стосується і молитов на сон грядущим.*

Пом'яник

За живих

Пом'яні, Гóсподи Ісúсе Христé, Бóже наш, милості і щедрóти Твоя от віка сúщия, їже рáди і вочеловічился єси, і расп'ятіє і смерть, спасéнія рáди прáво в Тя вірующих, претерпіти ізвóлил єси; і воскрес із мёртвих, вознёслся єси на Небесá, і сідіши одеснóю Бóга Отця, і призираєши на смирénния мольби́ всім сёрдцем призивáющих Тя; приклоні ўхо Твоє і услыши смирénное молéніє менé, непотрéбнаго рабá Твоєго, в воню́ благоухáния духóвнаго, Теб́ за вся люди Твоя приносящaго. І в пёрвих пом'яні Цёрков Твою́ Святóю, Собóрною і Апóстольськую, ю́же снабд́ил єси Честнóю Твоєю Крóвію, і утверд́и, і укріпи, і разшири, умно́жи, умири і непреоборíму áдовими врати́ во віки сохрани́; раздирáния Цerkвёй утиши́, шатáния язйчеськая угаси́, і ересей востáния скóро разори́, і искорени́, і в нічтóже сілою Свята́го Твоєго́ Дўха обрати́. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй Богохрани́мую странóу на́шу, вла́сті і во́інство ея́, да т́хое і безмóлвное житі́е поживéм во всяком благочéстїї і чистоті́. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй Вели́каго Господі́на і Отця́ нашого́ Святї́шого Патріáрха [ім'я], преосвящéнния митрополі́ти, архієпі́скопи і єпі́скопи правослáвния, ієр́еї же і дия́кони, і весь пр́ичет цerkóвний, я́же постави́л єси́ пасті́ словéсное Твоє́ ста́до, і молі́твами ї́х помилуй і спаси́ м'я, грішнаго. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй отця́ моєго́ духóвнаго [ім'я] і святі́ми єго́ молі́твами прости́ моя́ согр́шéнія. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй роді́телі́ моя́ [імена], брáтію і сестри́, і срóдники́ моя́ по плóті, і вся́ блі́жнія́ рóда моєго́, і дрóги, і дáруй ї́м мїрна́я Твоя́ і премїрна́я благáя¹³. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй стáрці і ю́ния, ніщия́ і сироті́ і вдові́ці, і сúщия в болі́зні і в печáліх, бідáх же і скóрбїх¹⁴, обсто́яні́х і плінéні́х, темні́цях же і заточéні́х, ізрáдніе же в гонéні́х Тебé рáди і віри́ Правослáвния, от язї́к безбóжних, от отстúпник і от еретикóв, сúщия раб́и Твоя́, і пом'яні́ я, посі́ти, укріпи́, ут́иши і вскóри сілою Твоєю́ осла́бу, свобóду і избáву ї́м подáждь. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй по́слання в слў́жбу, путешéствующия, отці́ і брáтію на́шу, і сестри́ і вся́ правослáвния христия́ни. [Поклін]

Спаси́, Гóсподи, і помилуй благотворáщия нам, мїлюющия і пита́ющия¹⁵ нас, дáвшия нам мїлостині́ і запові́давшия нам, недостóйним, молі́тися о них, і упокоєвáющия нас, і

¹³ Мїрна́я Твоя́ і премїрна́я благáя — від “мїр”, земні́ (мирські) і небесні́ (надмирські) Твої́ блага.

¹⁴ Скóрбїх — в сучасних цerkовнослов'янських молитовниках поширене написання “скóрбех”, однак в синодальних богослужбових текстах також існує варіант “скóрбѣх”. В Острозькій Біблії (1581р.) знаходимо виключно написання “скóрбѣх”. Традиція вимови “скóрбїх” в Україні збереглася й досі, і вона більше відбóвїдає українській орфоепі́ці, ніж “скóрбех”.

¹⁵ Пита́ющия — ті, що годують, “питати” — годувати.

сотвори́ мільсть Твою́ с ними, да́руя їм вся, я́же ко спасе́нню, проше́нтя, і ві́чних благ восприя́тє. [Поклі́н]

Спаси́, Го́споди, і поми́луй і́хже аз безу́мієм мої́м соблазні́х, і от пу́ті спасі́тельнаго отврати́х, к діло́м злим і неподо́бним приве́дох: Боже́ственным Твої́м про́мислом к пу́ті спасе́нтя па́ки возврати́. [Покло́н.]

Спаси́, Го́споди, і поми́луй ненави́дящия і оби́дящия м'я, і творя́щия ми́ па́кості, і не оста́ви і́х погібнути мене́ ра́ди грішнаго. [Поклі́н]

Отступі́вщия от Правосла́внтя ві́ри і погібельними е́ресьми́ осліпле́ннтя сві́том Твоє́го позна́нтя просві́ти і Святы́й Твоє́й Апосто́льстий Собо́рній Це́ркви причті́. [Поклі́н]

За померлих

Пом'яні́, Го́споди, от житі́я сего́ отше́дшия святы́йшия патріа́рхи, преосвяще́ннтя митрополі́ти, архієпі́скопи і епі́скопи правосла́внтя, во ієре́йстїм же і причті́ церко́внім і іночесті́м чїні́ Тебї́ послужі́вщия, і в ві́чних Твої́х селєні́х со святы́ми упоко́й. [Поклі́н]

Пом'яні́, Го́споди, ду́ші усоп́ших рабо́в Твої́х, [роді́телей мої́х] [імена] і всіх срóдников по плóті; і прости́ і́х вся согрїше́нтя во́льная і нево́льная, да́руя їм Ца́рствіє і прича́стїє ві́чних Твої́х благо́х і Твоє́я безконє́чнтя і блаже́ннтя жїзні́ наслажде́нїє. [Поклі́н]

Пом'яні́, Го́споди, і вся в наде́ждї воскре́сентя і жїзні́ ві́чнтя усоп́шия, отці́ і бра́тїю на́шу, і сестри́, і зді лежа́щия і повсю́ду, правосла́внтя христи́яни, і со святы́ми Твої́ми, іді́же присіща́єть сві́т лиця́ Твоє́го, вселі́, і нас поми́луй, я́ко Благ і Чело́віколюбець. Амі́нь. [Поклі́н]

Це промов тричі:

Подáждь, Го́споди, оста́вленіє гріхо́в всі́м пре́жде отше́дшим в ві́рі і наде́ждї воскре́сентя отце́м, бра́тіям і сестра́м на́шим, і сотвори́ їм ві́чну́ю па́м'ять.

Молитви на сон грядущим

Во ім'я Отця, і Сіна, і Святаго Духа. Амінь.

Господи Ісусе Христе, Сіне Божий, моли́тв ра́ди Пречістия Твоея́ Ма́тере, преподо́бних і богоно́сних оте́ць на́ших і всіх святі́х, помілуй нас. Амінь.

Сла́ва Тебі́, Бо́же наш, сла́ва Тебі́.

Царю́ Небе́сний, Уті́шителю, Ду́ше Істи́ни, Іже везді́ сий і вся ісполня́й, Сокро́вище благи́х і жи́зни Подате́лю, прийді́ і всели́ся в ни, і очісти ни от вся́кия скве́рни, і спасі́, Бла́же, ду́ші на́ша.

Святы́й Бо́же, Святы́й Крі́пкий, Святы́й Безсме́ртний, помілуй нас. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Пресвята́я Тро́йце, помілуй нас: Госпо́ди, очісти грі́хи на́ша; Владі́ко, прости́ беззаконі́я на́ша; Святы́й, посіти́ і ісці́лі немо́щі на́ша, імене́ Твоего́ ра́ди.

Господи, помілуй. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

О́тче наш, Іже еси́ на Небе́сіх, да святі́ться і́м'я Твоє́, да прійде́ть Ца́рствіє Твоє́, да бу́дець во́ля Твоя́, яко на Небе́сі і на землі́. Хлі́б наш насущни́й даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, якоже і ми оста́вляем должни́ком на́шим; і не введі́ нас во іскуше́ніє, но ізба́ви нас от лука́ваго.

Тропарі, глас 6

Помілуй нас, Госпо́ди, помілуй нас; вся́каго бо отві́та недоумію́ще, сію́ Ти моли́тву яко Владі́ці грі́шні́й прино́сим: помілуй нас.

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху.

Господи, помілуй нас, на Тя бо упова́хом; не прогні́вайся на ни зі́ло, ніже́ пом'яні́ беззаконі́й на́ших, но прі́зри і ніні́ яко Благоутро́бен, і ізба́ви ни от враг на́ших; Ти бо еси́ Бог наш, і ми, лю́діє Твої́, всі діла́ руку́ Твоєю́, і і́м'я Твоє́ призива́ем.

І ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Мило́сєрдія двє́рі отвє́рзи нам, благослове́нная Богоро́дице: надію́щі́ся на Тя да не погі́бнем, но да ізба́вимся Тобо́ю от бі́д: Ти бо еси́ спасє́ніє ро́да христі́янського.

Господи, помілуй. [12 разів]

Молитва 1, святого Макарія Великого до Бога Отця

Бо́же ві́чний і Царю́ вся́каго создáнія, сподо́бивий м'я да́же в час сей доспі́ти, прости́ ми грі́хи, я́же сотвори́х в сей день ді́лом, слóвом і помишле́нієм, і очісти, Госпо́ди, смире́нну́ю мою́ ду́шу от вся́кия скве́рни плóті і ду́ха. І даждь мі, Госпо́ди, в но́ці сей

сон прейти в мірі, да востав от смиренного мі ложа, благоугожду пресвятому імені Твоєму во вся дні животá моєго, і поперу борющия м'я врагі плотськія і безплотнія. І ізбави м'я, Господи, от помишленій суетних, оскверняющих м'я, і похотей лукавих. Яко Твоє єсть Царство, і сила, і слава, Отця, і Сїна, і Святаго Духа, нїні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 2, святого Антіоха до Господа нашого Ісуса Христа

Вседержителю, Слово Отчее, Сам совершен сий, Ісусе Христе, многаго ради милосердія Твоєго нікогдаже отлучайся мене, раба Твоєго, но всегда во мні почивай. Ісусе, добрий пастирю Твоїх овецъ, не предаждь мене крамолі зміїні і желанію сатанину не остави мене, яко сім'я тлі во мні єсть. Ти ўбо, Господи Бже поклоняемий, Царю Святїй, Ісусе Христе, сп'яща м'я сохрани немерцающим світом, Духом Твоїм Святїм, Імже освятил єси Твоя ученики. Дажь, Господи, і мні, недостойному рабу Твоєму, спасєніє Твоє на ложі моєм: просвіти ум мой світом разума святаго Євангелія Твоєго, дүшу любовію Креста Твоєго, сєрдце чистотою словесє Твоєго, тіло моє Твоєю страстію безстрастною, мисль мою Твоїм смиренієм сохрани і воздвїгни м'я во врем'я подобно на Твоє славословіє. Яко препрославлен єси со безначальним Твоїм Отцем і с Пресвятїм Духом во віки. Амінь.

Молитва 3, до Святого Духа

Господи, Царю Небєсний, Утїшителю, Дүше Істини, умилосердися і помїлуй м'я, грїшнаго раба Твоєго, і отпусти ми, недостойному, і прости вся, елика Ти согрїших днесь яко человек, паче же і не яко человек, но і горіє скота: вольнїя моя грїхи і невольнїя, відомїя і невідомїя, яже от юности і от науки зли, і яже суть от наглєства і унїнія. Аще іменем Твоїм кляхся, ілі похүлих є в помишленїї моєм; ілі кого укорїх, ілі оклеветах кого гнївом моїм, ілі опечалих; ілі о чем прогнївахся, ілі солгах, ілі безгодно спях; ілі нищ прїйде ко мні, і презрїх єго; ілі брата моєго опечалих, ілі свадих¹⁶, ілі кого осудїх; ілі развеличахся, ілі разгордїхся, ілі разгнївахся; ілі стоящу ми на молитві, ум мой о лукавствїї мїра сего подвижєся; ілі развращєніє помїслих, ілі об'ядохся, ілі опїхся¹⁷, ілі без ума смїяхся; ілі лукавое помїслих, ілі доброту чуждүю відїв, і тою уязвлен бих сєрдцем; ілі неподобная глаголах, ілі грїхү брата моєго посмїяхся, моя же суть безчисленная согрїшенїя; ілі о молитві нерадїх, ілі іно что содїях лукавое, не помню, та бо вся і бөлша сїх содїях. Помїлуй м'я, Творче мой Владїко, унїлаго і недостойнаго раба Твоєго; і остави ми, і отпусти, і прости м'я, яко Благ і Человіколюбче; да с мїром лягу, усну і почию, блүдний, грїшний і окаянний аз; і поклонюся, і воспою, і прославлю пречестное ім'я Твоє, со Отцем, і Єдинородним Єго Сїном, нїні, і присно, і во віки. Амінь.

Молитва 4, святого Макарія Великого

Что Ти принесу, ілі что Ти воздам, великодаровїтий безсмертний Царю, Щєдре і Человіколюбче Господи, яко лїнящася мене на Твоє угождєніє і нічтоже блага сотворша, прївел єси на конєць мимошєдшаго дне сего, обращєніє і спасєніє дүшї

¹⁶ Свадих — сварився, затївав сварки.

¹⁷ Опїхся — обпився, упився (впився), перепив.

моєй строя? Милостив ми буди грішному і обнаженному всякого діла блага, возстави падшую мою душу, осквернившуюся в безмірних согрішеніях, і отими от мене весь помисл лукавий відимаго сего житія. Прости моя согрішенія, єдине Безгрішне, яке Ти согріших в сей день, відінієм і невідінієм, словом, і ділом, і помишленієм, і всіми моїми чуттєвими. Ти Сам, покривая, сохрани м'я от всякого супротивного обстоянія Божественною Твоєю властію, і неизреченним челолюбієм, і сілою. Очисти, Божє, очисти множество гріхів моїх. Благоволи, Господи, избавити м'я от сїти лукаваго, і спаси страстную мою душу, і осини м'я світлом лиця Твоєго, егда прийдеши во славі; і неосужденна нїні сном уснути сотвори, і без мечтанія¹⁸; і несмущен помисл раба Твоєго соблюди, і всю сатанину дїтель отжені от мене; і просвїти ми разумнїя очі сердечнїя, да не усну в смерть. І послї ми Ангела мирна, хранителя і наставника души і тїлу моему, да избавить м'я от враг моїх; да востав со одра моєго, принесу Ти благодарственнїя мольби. Ей, Господи, услыши м'я грішнаго і убогаго раба Твоєго, изволенієм і совїстію; даруй ми воставшу словесем Твоїм поучитися і унїіне бїсовское далече от мене отгнано бїти сотвори Твоїми Ангели; да благословлю імя Твоє святое, і прославлю, і славлю Пречїстую Богородицу Марїю, Юже дал еси нам, грїшним, заступленіє, і прийми Сїю молящуюся за ни; вїм бо, яко подражаєть Твоє челолюбїє і молящїя не престаєть. Тоя¹⁹ заступленієм, і Честнаго Креста знаменієм, і всіх святїх Твоїх ради, убогую душу мою соблюди, Ісусе Христє Божє наш; яко Свят еси, і препрославлен во вїки. Амїнь.

Молитва 5

Господи Божє наш, еже согріших во днї сем словом, ділом і помишленієм, яко Благ і Челолюбєць, прости ми. Мирен сон і безм'ятєжен даруй ми, Ангела Твоєго хранителя послї, покривающа і соблюдающа м'я от всякаго зла; яко Ти еси Хранитель душам і тїлесем нашим, і Тебї славу возсилаєм, Отцю, і Сїну, і Святому Духу, нїні, і прїсно, і во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 6

Господи Божє наш, в Негоже вїровахом, і Єгоже імя паче всякаго імене призиваєм, даждь нам, ко сну отходящим, ослабу души і тїлу, і соблюди нас от всякаго мечтанія і темнїя сласти кромї²⁰; устави стремленіє страстєй, угаси разжженія востанїя тїлеснаго. Дажь нам ціломудреннї пожити діли і словесї; да добродїтельноє житєльство восприємлюще, обїтованнїх не отпадєм благїх Твоїх, яко благословен еси во вїки. Амїнь.

Молитва 7, святого Іоанна Златоустого на всяку годину дня і ночі.

[1] Господи, не лишї мене небеснїх Твоїх благ. [2] Господи, избави м'я вїчних мук. [3] Господи, умом ли ілі помишленієм, словом ілі ділом согріших, прости м'я. [4] Господи, избави м'я всякаго невідїнїя, і забвенїя, і малодушія, і окамененнаго нечувствїя. [5]

¹⁸ Мечтаніє — привид, марєво.

¹⁹ Тоя — Тїєї, її.

²⁰ Кромї — окрім, без.

Господи, ізбави м'я от всякаго іскушенія. [6] Господи, просвіті моє сердце, ёже помрачі лукавое похотініе. [7] Господи, аз яко человек согрших, Ти же яко Бог щедр, помилуй м'я, видя немоц душі моея. [8] Господи, послі благодать Твою в помощ мні, да прославлю ім'я Твоє святоє. [9] Господи Ісусе Христє, напиші м'я, раба Твоєго, в книзі животній і даруй мі конєць благий. [10] Господи Бóже мой, аще і нічтоже благо сотворих пред Тобóю, но даждь мі по благодаті Твоєй положити начáло благоє. [11] Господи, окропі в сердці моєм рóсу благодаті Твоєя. [12] Господи Небесє і землі, пом'яні м'я, грішнаго раба Твоєго, стúднаго і нечýстаго, во Цáрствїї Твоєм. Амінь. [1] Господи, в покаянії приймі м'я. [2] Господи, не остави мене. [3] Господи, не введи мене в напáсть. [4] Господи, даждь мі мисль блáгу. [5] Господи, даждь мі слєзи, і пáм'ять смёртную, і умилєніе. [6] Господи, даждь мі помисл ісповіданія гріхов моїх. [7] Господи, даждь мі смиреніе, ціломúдріе і послушáніе. [8] Господи, даждь мі терпініе, великодúшіе і кротость. [9] Господи, всели в м'я кóрень благих, страх Твой в сердце моє. [10] Господи, сподóби м'я любити Тя от всея душі моея і помишленія, і творити во всем волю Твою. [11] Господи, покрій м'я от человек нікоторих, і бисóв, і страстєй, і от всякия инія неподóбнїя вєщї. [12] Господи, віси, яко твориши, якоже Ти волиши, да бúдеть воля Твоя і во мні грішнім; яко благословєн еси во віки. Амінь.

Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа

Господи Ісусе Христє, Сїне Бóжий, рáди Честнїйшия Мáтере Твоєя, і безплóтних Твоїх А́нгел, Пророка же і Предтєчі і Креститєля Твоєго, богоглаголивих же Апóстол, свїтлїх і добропобїдних мученик, преподóбних і богонóсных отєць, і всіх святїх молитвами, ізбави м'я настоящаго обстоя́нїя бисóвського. Єй, Господи мой і Творче, не хотя́й смёрти грішнаго, но якоже обратїтися і живу́ бити єму́, даждь і мні обра́щеніе окаянному і недостóйному; ізми м'я от уст пагубнаго змїя, зїяющаго пожрєти м'я, і свестї во ад жива. Єй, Господи мой, утїшеніе моє, Їже мене́ рáди окаяннаго в тлїнную плоть оболкїйся, історгни м'я от окаянства і утїшеніе подáждь душі моєй окая́нній. Всадї в сердце моє творити Твоя повелїнія, і оставити лукавая дїя́нїя, і получити блаженства Твоя; на Тя бо, Господи, упова́х, спасї м'я.

Молитва 9, святого Петра Студійського до Пресвятої Богородиці

К Тебї Пречїстїй Бóжіей Мáтері аз окая́нний припада́я молю́ся: віси, Царїце, яко безпрестáні согршаю́ і прогнївляю́ Сїна Твоєго́ і Бóга моего́, і мно́гажди аще каю́ся, лож²¹ пред Бóгом обрїтаю́ся, і каю́ся трепєща: не ужєли Господь поразїть м'я? І по часї па́ки та́яжде Творю́. Відущї сїя, Владїчице моя́ Госпоже́ Богорóдице, молю́, да помилуєши, да укрїпиши, і блага́я творити да подáси мі. Віси бо, Владїчице моя́ Богорóдице, яко отню́д їмам в нена́вистї злáя моя́ дїлá, і всею́ мїслию́ люблю́ закóн Бóга моего́; но не вїм, Госпоже́ Пречїстая, откúду́ яже ненави́жду, та і люблю́, а блага́я преступáю. Не попу́щай, Пречїстая, во́лі моєй совершáтися, не угóдна бо єсть: но да бúдеть во́ля Сїна Твоєго́ і Бóга моего́: да м'я спасєть, і вразумїть, і подáсть благодать Свята́го Дúха, да бих аз отсєлі престáл сквернодїйства і прóчєє пожил бих в повелїнії Сїна Твоєго́, Ємúже подóбаєть всякая́ сла́ва, честь і держáва, со Безначáльным Єго́

²¹ Лóж пред Бóгом обрїтаю́ся — неправдивими виявляю́ся перед Богом.

Отцём, і Пресвятім, і Благім, і Животворящим Єго Духом, ніні, і прісно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 10, до Пресвятої Богородиці

Благáго Царя Благáя Мáти, Пречíстая і Благословénная Богорóдице Маріе, мiлость Сiна Твоєго і Бóга нашого излiй²² на стрáстную мою дúшу і Твоiми молитвами настáви м'я на діяння благáя; да прóчеє врém'я животá моего без порока прейдú і Тобою рай да обрящу, Богорóдице Дiво, єдина Чiстая і Благословénная.

Молитва 11, до святого Ангела Хранителя

Áнгеле Христóв, хранiтелю мой святiй і покровiтелю душi і тiла моего, вся мi прости, єлика согрiших во днéшний день, і от всякого лукавствiя протiвного мi врагá избáви м'я, да нi в коёмже грисi прогнiваю Бóга моего; но моли за м'я грiшного і недостóйного рабá, яко да достóйна м'я покажеши блáгости і милости Всесвятiя Трóйци і Мáтере Гóспода моего Исúса Христá і всіх святiх. Амінь.

Кондак Богородиці, глас 8

Взбрáнной²³ воєвóди побiдiтельна, яко избáвльшеся от злих, благодарственная восписúем Тi, рабi Твоi, Богорóдице; но яко iмúщая держáву непобiдимую, от всяких нас бiд свободi, да зовém Тi: Рáдуйся, Невiсто Неневiстная.

Преслáвная Приснодiво, Мáти Христá Бóга, принеси нашу молитву Сiну Твоєму і Бóгу нашему, да спасётъ Тобою дúшi наша.

Все уповáние моє на Тя возлагáю, Мáти Бóжия, сохрани м'я под кровом Твоiм.

Богорóдице Дiво, не прézри менé грiшного, трéбующа Твоєя пóмощi і Твоєго заступлénия; на Тя бо уповá душá моя, і помiлуй м'я.

Молитва святого Іоанникія

Уповáние моє Отéць, прибiжище моє Син, покрóв мой Дух Святiй: Трóйце Святáя, слава Тебi.

Закінчення молитов

Достóйно єсть яко воiстину блажiти Тя, Богорóдицю, Присноблажénную і Пренепорóчную і Мáтер Бóга нашого. Честнiйшую херувiм і слáвнiйшую без сравнénия серафiм, без iстлiния Бóга слóва рóждшую, сúщую Богорóдицю Тя величáем.

Слáва Отцю, і Сiну, і Святóму Духу, і ніні, і прісно, і во віки віків. Амінь.

Гóсподи, помiлуй. [Тричі]

²² Излiй — в церковнослов'янських молитовниках поширене помилкове написання “излэй”, натомість правильно “излiй”.

²³ Взбрáнной — Також можлива вимова “Возбрáнной”.

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, молитв ради Пречистия Твоея Матере, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, помилуй нас. Амінь.

Молитва святого Іоанна Дамаскина

Вказуючи на постіль свою, промовляй:

Владико Человіколюбче, не ужели мні одр сей гроб будеть; ілі ещє окайнную мою душу просвітиши днем? Се мі гроб предлежить, се мі смерть предстоить. Судá Твоєго Господи боюся, і муки безконечния, злоє же творя не престаю: Тебє, Господа Бóга моєго, всегда прогнівляю, і Пречистую Твою Матер, і вся небесния сили, і святаго Ангела хранителя моєго. Вім ўбо, Господи, яко недостóйн єсьм чоловіколюбїя Твоєго, но достóйн єсьм всякаго осудєнія і муки. Но, Господи, ілі хощу, ілі не хощу, спасї м'я. Аще бо праведника спасєши, нічтóже вєліє, і аще чїстаго помилуєши, нічтóже дївно: достóйнії бо суть милости Твоєя. Но на мні, грїшнім, удивї милость Твою: о сем явї чоловіколюбїє Твоє, да не одолїеть моя злоба Твоєй неїзглаголанній благасти і милосєрдїю, і якоже хощеши, устрóй о мні вєщ.

І перед тим, як ляжеш у постіль, промовляй ще:

Просвіті очї мої, Христе Бóже, да не когда усну в смерть, да не когда речеть враг мой: укрїпїхся на негó.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу.

Заступник душї моєя буди, Бóже, яко посередї хожду сїтєй многих; избави м'я от них і спасї м'я, Блаже, яко Человіколюбєць.

І нїні, і прїсно, і во віки віков. Амінь.

Преславною Божію Матер і святих Ангел святїйшую, немóлно воспоїм сєрдцем і устї, Богородицю сїю ісповїдающе, яко воїстинну рóждшую нам Бóга воплощенна і молящуюся непрестанно о душах наших.

Також, поцілувавши хрест свій, осїняй себе хрестом і постіль свою від голови до нїг, а також усі чотири сторони світу, читаючи:

Молитва Чесному Хресту

Да воскреснет Бог і расточаться вразї Єгó, і да бїжать от лиця Єгó ненавїдящї Єгó. Яко ісчєзает дим, да ісчєзнуть; яко тает воск от лиця огня, тако да погїбнуть бїси от лиця люб'ящих Бóга, і знаменующихся крестним знаменїем, і в веселїї глаголющих: радуйся, Пречестний і Животворящий Кресте Господень, прогоняяй бїси сілою на Тебї проп'ятаго Господа нашего Ісуса Христа, во ад сшєдшаго, і поправшаго сілу дїяволю, і даровавшаго нам Тебє, Крест Свой Честний, на прогнанїє всякаго супостата. О Пречестний і Животворящий Кресте Господень! Помогай ми со Святою Госпожею Дївою Богородицею і со всіми святими во віки. Амінь.

Або коротко:

Ограді м'я, Господи, силою Честнаго і Животворящаго Твоєго Креста, і сохрани м'я от всякаго зла.

Потім замість прощення:

Ослаби, остави, прости, Бóже, прегрішєнія наша, вольная і невольная, яже в слóві і в ділі, яже в відінії і не в відінії, яже во дні і в ноці, яже во умї і в помишленїї: вся нам прости, яко Благ і Человіколюбєць.

Молитва

Ненавидящих і обидящих нас прости, Господи Человіколюбче. Благотворящим благосотвори. Братіям і сродником нашим даруй, яже ко спасєнію прошєнія і жизнь вічную. В нємощєх сущія посіті і ісцїленіє даруй. Яже в мóрі упрáви. Путешєствующим спутешєствуй. Християном спобóрствуй. Служáщим і мїлюющим нас грїхóв оставленіє даруй. Заповїдавших нам, недостóйним, молїтися о них помїлуй по велїцїй Твоєй мїлостї. Пом'яні, Господи, прєжде усóпших отєць і братїй наших і упокой їх, ідіже²⁴ присїщáєть свїт лиця Твоєго. Пом'яні, Господи, братїй наших плїнєнных і избáви я от всякаго обсто́янія. Пом'яні, Господи, плодоносящих і добродїлающих во святїх Твоїх Цєрквах і даждь їм яже ко спасєнію прошєнія і жизнь вічную. Пом'яні, Господи, і нас, смиренних, і грїшних, і недостóйних раб Твоїх, і просвіті наш ум свїтом рáзума Твоєго, і настáви нас на стєзю заповїдей Твоїх; молїтвами Пречїстїя Владїчици нашея Богородици і Приснодїви Марїї, і всїх Твоїх святїх, яко благословєн єси во віки віков. Амїнь.

Щоденне сповідання грїхів

Ісповїдаю Тебї, Господу Бóгу моєму і Творцю, во Святїй Трóйці Єдїному, славімому і поклоняємому, Отцю, і Сїну, і Святóму Духу, вся моя грїхї, яже содіях во вся дні животá моєго, і на всякий час, і в настоящее врємя, і в прешєдшія дні і нóці: ділом, слóвом, помишленієм, об'ядєнієм, п'янством, тайноядєнієм²⁵, празднослóвієм, унінієм, лїностїю, прекослóвієм, непослушáнієм, оклеветáнієм, осуждєнієм, небрежєнієм, самолюбїєм, многостяжáнієм, хищєнієм, неправдоглагóланієм, скверноприбїтчеством²⁶, мшелоїмством²⁷, ревновáнієм, завистїю, гнївом, пам'язлобїєм, нєнавистїю, лихоїмством²⁸ і всїми моїми чўвстви: зрїнієм, слухом, обонянієм, вку́сом, осязáнієм і прóчими моїми грїхї, душєвними вкупї і тілєсними, їмиже Тебє, Бóга моєго і Творця, прогнївах і блїжняго моєго онеправдовах. О сих жалїя, вїнна себє Тебї, Бóгу моєму, представляю і імїю волю кáятися; тóчїю²⁹, Господи Бóже мой, помозї мї, со слєзáми смиренно молю Тя: прешєдшая же согрїшєнія моя

²⁴ Ідіже —де.

²⁵ Тайноядєніє — споживання скоромної їжі в піст потай від усіх.

²⁶ Скверноприбїтчество — отримання прибутку неправедним шляхом.

²⁷ Мшелоїмство — користолюбство.

²⁸ Лихоїмство — здирництво, жадібність.

²⁹ Тóчїю — тільки.

милосердієм Твоїм прости́ мі, і разриши́ от всіх сих, яже ізглаго́лах пред Тобо́ю, яко Благ і Человіколюбець.

Коли лягаєш спати, промовляй:

В руці Твої́, Го́споди Ісу́се Христé, Бо́же мой, предаю́ дух мой: Ти же м'я благослови́, Ти м'я помилуй, і живо́т вічний да́руй мі. Амінь.

Правило до святого Причастя

Молітвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амінь.

Слава Тебі, Боже наш, слава Тебі.

Царю Небесний, Утішителю, Душе Істини, Іже везді сий і вся ісполняй, Сокровище благих і жизні Подателю, прийді і вселіся в ни, і очисти ни от всякия скверни, і спасі, Блаже, душі наша.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас. [Тричі]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Пресвятая Тройце, помилуй нас: Господи, очисти гріхи наша; Владико, прости беззаконія наша; Святий, посіти і ісцїлі немощі наша, імене Твоєго ради.

Господи, помилуй. [Тричі]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Отче наш, Іже еси на Небесіх, да святїться імя Твоє, да прийде Царствіє Твоє, да буде воля Твоя, яко на Небесі і на землі. Хліб наш насущний даждь нам днесь; і остави нам долги наша, якоже і ми оставляем должником нашим; і не введи нас во искушеніє, но избави нас от лукаваго.

Господи, помилуй. [12 разів]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Прийдіте, поклонімся Цареві нашему Богу. [Поклін]

Прийдіте, поклонімся і припадём Христу, Цареві нашему Богу. [Поклін]

Прийдіте, поклонімся і припадём самому Христу, Цареві і Богу нашему. [Поклін]

Псалом 22

Господь пасеть м'я і нічтоже м'я лишить. На місті злачні, тамо всели м'я, на воді покойні воспита м'я. Душу мою обрати, настави м'я на стезі правди, імене ради Своего. Аще бо і пойдю посреди сіні смертня, не убоюся зла, яко Ти со мною еси: жезл Твой і палиця Твоя, та м'я утишиста. Уготовал еси предо мною трапезу сопротив стужающим мні: умастил еси елейом главу мою, і чаша Твоя упоявajúщи м'я, яко державна. І милость Твоя поженеть м'я вся дні животá моего: і еже вселити ми ся в дом Господень в долготу дній.

Псалом 23

Господня земля і ісполненіє ея, вселенная і всі живущіи на ней. Той на морях основал ю есть, і на ріках уготовал ю есть. Кто взидеть на гору Господню? Или кто станеть на місті святім Его? Неповинен рукама і чист сердцем, Іже не прият всуе душу свою, і не

кля́ться ле́стію і́скреннему своєму́. Сей прійме́ть благослове́ніє от Го́спода і милостиню от Бо́га Спа́са своєго́. Сей род і́щущих Го́спода, і́щущих лице́ Бо́га Іаковля. Возьмі́те, врата́, князі ва́ша, і возьмі́теся, врата́ ві́чная: і вні́деть Цар сла́ви. Кто е́сть сей Цар сла́ви? Господь крі́пок і си́лен, Господь си́лен в бра́ні. Возьмі́те, врата́, князі ва́ша, і возьмі́теся, врата́ ві́чная: і вні́деть Цар Сла́ви. Кто е́сть сей Цар Сла́ви? Господь сил, Той е́сть Цар Сла́ви.

Псалом 115

Віровах, ті́мже возглаго́лах: аз же смири́хся зіло́. Аз же ріх во і́зступле́нні моє́м: всяк человек лож. Что возда́м Го́сподеві о всіх, я́же воздаде́ мі? Ча́шу спасе́нія прийму́ і і́м'я Го́сподне призову́: моли́тви моя́ Го́сподеві возда́м пред всі́ми людьмі́ Єго́. Честна́ пред Го́сподем смерть преподо́бних Єго́. О, Го́споди, аз раб Твой, аз раб Твой, і син раби́ні Твоея́. Растерза́л еси́ ўзи́ моя́. Тебі́ пожру́ же́ртву хвали́, і во і́м'я Го́сподне призову́. Моли́тви моя́ Го́сподеві возда́м пред всі́ми людьмі́ Єго́, во дво́рих до́му Го́сподня, посре́ді тебе́, Іерусали́ме.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Аллилу́я, аллилу́я, аллилу́я, сла́ва Тебі́, Бо́же. [Тричі і поклони три]

Тропарі, глас 8

Беззако́нія моя́ прэ́зри, Го́споди, от Ді́ви рожде́йся, і се́рдце моє́ очисти, храм то твора́ пречі́стому Твоєму́ Ті́лу і Кро́ві: ніже́ отрі́ни мене́ от Твоєго́ лица́, без числа́ імія́й ве́лію милость.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Во прича́стіє святи́нь Твоі́х ка́ко дерзну́ недосто́йний; А́ще бо дерзну́ к Тебі́ приступи́ти с досто́йними, хіто́н м'я облича́єть, я́ко ність вече́рній, і осужде́ніє ісходата́йствую многогрі́шній душі́ моє́й. Очи́сти, Го́споди, скве́рну душі́ моєя́, і спаси́ м'я, я́ко Человеколю́бець.

І ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Мно́гая мно́жества моі́х, Богоро́дице, прегріше́ній, к Тебі́ прибі́гох, чи́стая, спасе́нія тре́буя: посі́ти немо́щству́ющую мою́ ду́шу, і моли́ Си́на Твоєго́ і Бо́га на́шего да́ти ми оставле́ніє, я́же содіах лю́тих, єди́на Благослове́нная.

Псалом 50

Помилуй м'я, Бо́же, по вели́ціи ми́лості Твоє́й, і по мно́жеству щедро́т Твоі́х очисти беззако́ніє моє́. Найпа́че омий м'я от беззако́нія моєго́ і от гріха́ моєго́ очисти м'я. Я́ко беззако́ніє моє́ аз зна́ю, і гріх мой прэ́до мною́ е́сть ви́ну. Тебі́ єди́ному согрі́ших і лука́вое пред Тобо́ю сотвори́х; я́ко да оправди́шися во словеса́х Твоі́х, і побіди́ши, внегда́ суди́ти Ти. Се бо в беззако́нніх зача́т е́см, і во грісі́х роди́ м'я ма́ти моя́. Се бо і́стину возлю́бил еси́, безві́стная і та́йная премудро́сти Твоея́ яви́л ми еси́. Окропи́ши м'я іссо́пом, і очи́щуся; омие́ши м'я, і па́че сні́га убілю́ся. Слу́ху моєму́ даси́ ра́дость і веселе́іє; возра́дуются ко́сті смире́нния. Отврати́ лице́ Твоє́ от гріх моі́х і вся беззако́нія

моя очисти. Сёрдце чісто созіжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй. Не отвёржи мене́ от лиця́ Твоєго́ і Дúха Твоєго́ Святаго́ не отими́ от мене́. Возда́ждь ми́ радóсть спасє́нія Твоєго́ і Дúхом владичним утверди́ м'я. Научу́ беззакóнния́ путём Твоім, і нечестивіи́ к Тебí обратяться. Избáви м'я от кровей, Бóже, Бóже спасє́нія моєго́; возра́дується́ язiк мой правди́ Твоєй. Гóсподи, устні́ моí отвєрзеши, і устá моя́ возвістять хвалу́ Твою́. Яко́ áще би́ восхотiл еси́ жє́ртви, дал бих úбо: всесо́жжє́нія не благоволиши. Жє́ртва Бóгу дух сокрушє́н; сёрдце сокрушє́нно і смирє́нно Бог не уничижить. Ублажи́, Гóсподи, благоволенієм Твоім Сiона, і да созiждуться́ стiни Іерусали́мськія. Тогда́ благоволиши́ жє́ртву правди́, возношє́ніє і всесо́жега́емая; тогда́ возложáть на олта́р Твой тельцí.

Канон, глас 2

Пісня 1

Ірмос: Грядiте, лю́діє, поiм піснь Христу́ Бóгу, раздiльшему́ мо́ре, і наставльшему́ лю́ди, я́же изведе́ из рабóти єгiпетськія, я́ко просла́вился.

Приспiв: Сёрдце чісто созіжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй.

Хлiб животá вiчнующаго́ да бóдетъ ми́ Тiло Твоє́ свято́е, Благоутрóбне Гóсподи, і Честна́я Кро́в, і недúг многообра́зных iсцiлє́ніє.

Приспiв: Не отвёржи мене́ от лиця́ Твоєго́ і Дúха Твоєго́ Святаго́ не отими́ от мене́.

Осквернє́н дiли безмiстними́ окаянний, Твоєго́ Пречiстаго́ Тiла і Божє́ственна́я Кро́ве недосто́йн єсьм, Христе́, причащє́нія: єго́же м'я сподóби.

Приспiв: Прєсвятáя Богорóдице, спасí нас.

Землє́ благáя, Благословє́нная Богонє́вісто, Клас³⁰ прозя́бшая неорáнный і спасíтельный мiру, сподóби м'я сей яду́ща спастiся.

Пісня 3

Ірмос: На ка́менi м'я вiри утверди́в, разшири́л еси́ устá моя́ на врагí моя́. Возвесели́ бо ся дух мой, внегда́ пiти: нiсть свят я́коже Бог наш, і нiсть правєден па́че Тебе́, Гóсподи.

Приспiв: Сёрдце чісто созіжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй.

Слє́зния́ ми́ пода́ждь, Христе́, ка́плi, сквє́рну сёрдца́ моєго́ очища́ющия: я́ко да благою́ совiстiю очищє́н, вiрою́ прихо́жду́ і стра́хом, Владíко, ко причащє́нiю Божє́ственных дарóв Твоíх.

Приспiв: Не отвёржи мене́ от лиця́ Твоєго́ і Дúха Твоєго́ Святаго́ не отими́ от мене́.

Во оставлє́ніє да бóдетъ ми́ прєгрiшє́нiй пречiсто́е Тiло Твоє́ і Божє́ственная́ Кро́в, Дúха же Святаго́ общє́ніє, і в жизнь вiчную, Человiколю́бче, і страстєй і скорбєй отчуждє́ніє.

Приспiв: Прєсвятáя Богорóдице, спасí нас.

³⁰ Клас — колос.

Хліба животнога трапéза Пресвятáя, свíше мíлости рáди сшéдшаго, і мíрові нóвий живóт даю́щаго, і менé нíні сподóби, недостóйнаго, со стра́хом вкусіти сегó і живу б́ити.

Пісня 4

Ірмос: Пришéл есі от Діви не ходáтай, ні А́нгел, но сам Го́споди вопло́щся і спасл есі всегó м'я чело́віка. Тíм зову́ Ти: сла́ва сілі Твоє́й, Го́споди.

Приспів: Сéрдце чíсто созíжди во мні, Бóже, і дух прав обнови́ во утрóбі моє́й.

Восхотíл есі нас рáди вопло́щся, Многомíлостиве, заклáн б́ити, я́ко овчá, грíх рáди чело́вічеських: тíмже молю́ Тя, і моя́ очíсти согрíшенія.

Приспів: Не отвéржи менé от лиця́ Твоєгó і Дúха Твоєгó Святáго не отимí от менé.

Ісцíли душí моея́ я́зви, Го́споди, і всегó освятí; і сподóби, Владíко, я́ко да причащúся тáйния Твоєя́ Божéственния вéчері, окаянний.

Приспів: Пресвятáя Богорóдице, спасí нас.

Умíлостиви і мні Сúщаго от утрóби Твоєя́, Владíчице, і соблюді́ м'я несквэрна рабá Твоєгó і непорóчна, я́ко да приéм úмнаго б́исера, освящúся.

Пісня 5

Ірмос: Свíта Подáтелю і вікóв Твóрче, Го́споди, во свíті Твоі́х повелíній настáви нас: рáзві бо Тебé інóго Бóга не зна́ем.

Приспів: Сéрдце чíсто созíжди во мні, Бóже, і дух прав обнови́ во утрóбі моє́й.

Я́коже предрéкл есі, Христé, да б́удеть úбо худóму рабу́ Твоєму́, і во мні преб́уди, я́коже обіщáвся есі: се бо Тíло Твоé я́м Божéственное і пію́ Кров Твою́.

Приспів: Не отвéржи менé от лиця́ Твоєгó, і Дúха Твоєгó Святáго не отимí от менé.

Слóве Бóжий і Бóже, угль Тíла Твоєгó да б́удеть мні помрачéнному в просвiщéніє і очищéніє осквернённой душí моє́й Кров Твоя́.

Приспів: Пресвятáя Богорóдице, спасí нас.

Марі́е, Мáти Бóжия, благоухáнія Честнóе селéніє, Твоі́ми молíтвами сосúд м'я ізбрáнный соді́лай, я́ко да освящéній причащúся Сiна Твоєгó.

Пісня 6

Ірмос: В бéздні грíховній валя́йся, неісслíдну́ю мило́сeрдiя Твоєгó призивáю бéздну: от тлі, Бóже, м'я возведí.

Приспів: Сéрдце чíсто созíжди во мні, Бóже, і дух прав обнови́ во утрóбі моє́й.

Ум, дúшу і сéрдце освятí, Спáсе, і тíло моé, і сподóби неосудéнно, Владíко, к стра́шним Тáйна́м приступíти.

Приспів: Не отвержи мене от лиця Твоего і Духа Твоего Святаго не отими от мене.

Да бих устранился от страстей і Твоея благодати імїл би приложеніє, животá же утверждєніє причащенієм Святїх, Христє, Таїн Твоїх.

Приспів: Пресвятáя Богорóдице, спасї нас.

Бóжие, Бóже, Слово Святóе, всего м'я освяті нїні приходящаго к Божєственним Твоїм Таїнам, Святїя Мátере Твоея мольбáми.

Кондак, глас 2

Хлїб, Христє, взятї не презри м'я, Тїло Твоє і Божєственную Твою нїні Кров, пречїстїх, Владїко, і страшних Твоїх Таїн причастїтїся окаяннаго; да не бóдет мї в суд, да бóдет же мї в живót вїчний і безсмєртный.

Пїсня 7

Ірмос: Тїлу златóму³¹ премудрїя дїти не послужїша, і в пламень самї пойдóша, і бóги їх обругáша, среди пламене возопїша, і оросї я Ангел: услышася ужє уст ваших молїтва.

Приспів: Сєрдце чїсто созїжди во мнї, Бóже, і дух прав обновї во утрóбі моєй.

Істóчник благїх, причащеніє, Христє, безсмєртных Твоїх нїні Таїнств да бóдет мї свїт, і живót, і безстрастїє, і к преспїянію же і умноженію добродїтели Божєственнїшїя ходáтайственно, єдїне Блáже, яко да слáвлю Тя.

Приспів: Не отвержи мене от лиця Твоего і Духа Твоего Святаго не отими от мене.

Да избáвлюся от страстей, і врагов, і нўжди, і всякїя скóрби, трєпетом і любóвію, со благоговїнієм, Человїколюбче, приступáяй нїні к Твоїм безсмєртным і Божєственным Таїнам, і пїти Тебї сподóби: благословєн єсї, Гóсподи, Бóже отєць нáших.

Приспів: Пресвятáя Богорóдице, спасї нас.

Спáса Христá рóждшая пáче умá, Богоблагодáтная, молю Тя нїні, раб Твой, Чїстую нечїстїй: хотящаго м'я нїні к пречїстим Таїнам приступїти, очїсти всего от сквєрни плóти і дўха.

Пїсня 8

Ірмос: В пещ óгненную ко отрокóм єврєйським снизшєдшаго, і пламень в рóсу прелóжшаго Бóга, пóйте дїлá яко Гóспода, і превозносїте во вся вїки.

Приспів: Сєрдце чїсто созїжди во мнї, Бóже, і дух прав обновї во утрóбі моєй.

³¹ Тїлу златóму — в церковнослов'янських молитовниках поширене помилкове написання “тєлу”, натомїсть правильно “тѣлу”, їдеться про золотий їдол у виглядї людини, що поставив Навуходоносор.

Небесних і страшних і святих Твоїх, Христэ, нині Таїн, і Божественния Твоєя і тайния вechері общника бити і менé сподоби отчаяннаго, Бóже, Спасе мой.

Приспів: Не отвержи менé от лиця Твоєго і Духа Твоєго Святаго не отими от менé

Под Твоé прибіг благоутробиé, Блаже, со страхом зову Ти: во мні пребу́ди, Спасе, і аз, якоже рекл еси, в Тебi: се бо дерзая на милость Твою, ям Тiло Твоé, і пию Кров Твою.

Приспів: Пресвятая Тройце, Бóже наш, слава Тебi.

Трепещу, приймаю́ огонь, да не опалю́ся, яко воск і яко трава; оле страшнаго Таинства! оле благоутроби́я Божия! Како Божественнаго Тiла і Кро́ве брeнiе причащаю́ся і нетлинен сотворяю́ся.

Пісня 9

Ірмос: Безначальна Родителя Син, Бог і Господь, воплощся от Дiви нам явiся, омраченна просвiтити, собрати расточенна: тим всепiтую Богородицю величаем.

Приспів: Сердце чисто созижди во мні, Бóже, і дух прав обнови во утробi моєй.

Христос есть, вкусите і видите: Господь нас ради, по нам бо древле бiвий, единою Себе принес, яко приношеніе Отцю своему, прiсно закалається, освящаяй причащающияся.

Приспів: Не отвержи менé от лиця Твоєго і Духа Твоєго Святаго не отими от менé.

Душею і тiлом да освящуся, Владико, да просвiщуся, да спасуся, да буду дом Твой причащеніем священних Таин, живущаго Тя iмiя в себi со Отцем і Духом, Благодiтелю Многомилостиве.

Приспів: Воздаждь ми радость спасенiя Твоєго і Духом Владичним утверди м'я.

Якоже огонь да будеть ми, і яко свiт Тiло Твоé і Кров, Спасе мой, Пречестная: опалая грiховное вещество, сжигаая же страстей терние, і всего м'я просвiщая, поклонятися Божеству Твоему.

Приспів: Пресвятая Богородице, спаси нас. Бог воплотися от чистих кровей Твоих, тимже всякий род поетъ Тя, Владичице, умная же множества славятъ, яко Тобою яви узриша всеми Владичествующаго, осуществавшагося человечеством.

I відразу:

Достойно есть яко воистину блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную і Пренепорочную і Матер Бóга нашего. Честнiйшую Херувим і славнiйшую без сравненiя Серафим, без ислiнiя Бóга Слова рождшую, сущую Богородицю Тя величаем.

Святой Бóже, Святой Крiпкий, Святой Безсмертний, помилуй нас. **[Тричі]**

Слава Отцю, і Сiну, і Святому Духу, і нині, і прiсно, і во вiки вiков. Аминь.

Пресвятая Тройце, помилуй нас: Господи, очисти грiхи наша; Владико, прости беззаконiя наша; Святой, посити і исцiли немощи наша, iмене Твоєго ради.

Господи, помилуй. [Тричі]

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нїні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Отче наш, Іже еси на Небесїх, да святїться ім'я Твоє, да прїйдець Царствїе Твоє, да бұдеть воля Твоя, яко на Небесї і на землї. Хлїб наш насущний даждь нам днесь; і остави нам дόлги наша, якоже і ми оставляєм должникόм нашим; і не введї нас во искушенїе, но избави нас от лукаваго.

Тропар свята

Якщо свята немає — цей тропар, глас 6:

Помилуй нас, Господи, помилуй нас; всякого бо отвїта недоумїюще, сїю Тї молитву яко Владїці грїшнїї принόсим: помилуй нас.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу.

Господи, помилуй нас, на Тя бо уповахом; не прогнївайся на ни зїло, нїже пом'яни беззаконїй наших, но прїзри і нїні яко Благоутрōбен, і избави ни от враг наших; Ти бо еси Бог наш, і ми, людїе Твої, всї діла руку Твоєю, і ім'я Твоє призиваєм.

І нїні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Милосердїя двєрі отвєрзи нам, благословєнная Богородице, надїющїися на Тя да не погїбнем, но да избавимся Тобόю от бїд: Ти бо еси спасєнїе рόда христїянського.

Господи, помилуй. [40 разів]

І поклони, якщо бажаєш.

І відразу ці вірші:

Хотя ясти, человекє, Тїло Владїчне, Страхом приступї, да не опалїшися: огонь бо єсть. Божєственную же пїя Кров ко общєнїю, пєрвїє примирїся тя опечалившим. Таже дерзая, таїнственноє брашно яждь.

Молитви перед Причастям

Молитва 1, святого Василя Великого

Владіко Гóсподи Ісусе Христé, Бóже наш, Істóчнице жїзни і безсмéртїа, всея твáри вїдимїа і невїдимїа Содїтелю, Безначáльнаго Отця Соприсносúщний Сїне і Собезначáльний, премно́гия ráди блага́сти в послїднїа днї в плоть оболкїйся, і распнїйся, і погребїйся за ни неблагодáрнїа і злонра́внїа, і Твоéю Кро́вію обновївий растлївшее гріхо́м естество́ на́ше; Сам, Безсмéртний Царю́, прийми́ і моé грішнаго пока́нїе, і приклонї́ у́хо Твоé мнї, і услыши глаго́ли моя́. Согрїших бо, Гóсподи, согрїших на не́бо і пред Тобо́ю, і нїсьм достóйн воззрїти на висоту́ сла́ви Твоєя́: прогнївах бо Твою́ блага́сть, Твоя́ за́повідї преступїв, і не послу́шав Твої́х повелїнїй. Но Ти, Гóсподи, незлóбив сїй, долготерпїлїв же і многомїлостив, не пре́дал есї́ м'я погїбнути со беззакóннїа мої́ми, моєго́ вся́чески ожда́я обра́щенїа. Ти бо рекл есї́, Человіколю́бче, проро́ком Твої́м: я́ко хотїніем не хо́щю смéрти грішника, но éже обратїтїся і живу́ бїти ємú. Не хо́щешї бо, Владіко, создáнїа Твоєю́ руку́ погубїти, нїже благово́лїши о погїбелї́ человічестїй, но хо́щешї всі́м спастїся, і в рáзум Істїни прїйтї. Тїмже і аз, áще і недостóйн єсьм небесé і землї́, і сея́ привре́меннїа жїзни, всего́ себе́ повинúв гріхú, і сластéм порабо́тив, і Твоє́ осквернїв о́браз; но творéнїе і создáнїе Твоé бив, не отчая́ваю́ своєго́ спасéнїа ока́ннїй, на Твоé же безмі́рне благоутрóбіе дерзáя прихо́жду. Приймї́ у́бо і мене́, Человіколю́бче Гóсподи, я́коже блуднїцу́, я́ко разбо́йника, я́ко митаря́ і я́ко блуднаго, і возьми́ моé тяжко́е брém'я гріхо́в, грїх взéмляй мїра, і нéмощї́ человічеськїа ісцїля́яй, тружда́ющїяся і обременéннїа к Себї́ прїзїва́яй і упокоє́ва́яй, не прїше́дїй прїзвáти пра́веднїа, но грішнїа на пока́нїе. І очїсти́ м'я от вся́кїа сквэрнї́ плóтї і дúха, і научї́ м'я соверша́ти святїню́ во стра́сі Твоéм: я́ко да чїстїм свїдїніем со́вїсті моєя́, святїнь Твої́х часть прїе́мля, соедїню́ся Святóму Тїлу́ Твоєму́ і Кро́ві, і імїю́ Тебе́ во мнї живúща і пребїва́юща, со Отце́м і Святї́м Твої́м Дúхом. Єй, Гóсподи Ісусе Христé, Бóже мой, і да не в суд мї́ бúдет причáстїе пречїстїх і животворя́щих Таї́н Твої́х, нїже да нéмощен бúду душе́ю же і тїлом, от éже недостóйнї́ тїм причаща́тїся; но даждь мї́ да́же до конéчнаго моєго́ іздїхáнїа неосуждéнно воспрїйма́ти часть святїнь Твої́х, в Дúха Святáго общéнїе, в напúтїе животá вїчнаго, і во благопрїятен отвї́т на Стра́шнїм Судїщї́ Твоéм: я́ко да і аз со всі́ми избрáннїми Твої́ми о́бщник бúду нетлї́ннїх Твої́х Благ, я́же угото́вал есї́ лю́б'ящїм Тя, Гóсподи; в нїхже препрослáвлен есї́ во ві́ки. Амїнь.

Молитва 2, святого Іоанна Златоустого

Гóсподи Бóже мой, вїм, я́ко нїсьм достóйн, нїже дово́лен, да под кров внїдеши хра́ма душі́ моєя́, занéже весь пуст і пáлся єсть, і не ї́маши во мнї́ мїста достóйна, éже главу́ подклонїти. Но я́коже с висотї́ нас ráди смирил есї́ Себе́, смирїся і нїні́ смиренїю́ моєму́; і я́коже воспрїя́л есї́ в верте́пі і в я́слех безсловéснїх возлещї́, сї́це воспрїймї́ і в я́слех безсловéснїа моєя́ душі́, і во осквернённое моé тїло внїти. І я́коже не неудостóїл есї́ внїти, і свечеря́ти со грішнїки в до́мú Сї́мона прока́женнаго, та́ко їзвóли внїти і в дом смиреннїа моєя́ душі́, прока́женнїа і грішнїа. І я́коже не отрїнул есї́ подóбнующю́ мнї блуднїцу́ і грішную́, прїше́дшую і прикоснúвшуюся Тебї́, сї́це умилосердїся і о мнї́ грішнїм, прїходя́щем і прикаса́ющем Тї́ ся. І я́коже не возгнуша́лся есї́ сквэрнїх єя́́ уст і нечїстїх, цїлу́ющих Тя, нїже мої́х возгнуша́йся

Молитва 5, святого Василя Великого

Вім, Гóсподи, яко недостóйні причащаюся Пречíстаго Твоєго Тíла і Честнiя Твоєя Крóве, і повинен єсьм, і суд собі ям і пію, не разсуждая Тíла і Крóве Тебé, Христá і Бóга моєго, но на щедрóти Твоя дерзая прихожду к Тебi рекшему: ядй Мою Плоть і пiйй Мою Кров, во Мнi пребиваесть, і Аз в нем. Умилосердися ўбо, Гóсподи, і не обличí м'я грiшнаго, но сотвори со мною по милóсті Твоєй; і да будуть ми святая сия во исцiленiе, і очищiенiе, і просвiщенiе, і сохрaненiе, і спасiенiе, і во освящiенiе душi і тiла; во отгнaнiе всякаго мечтaнiя, і лукаваго дiянiя, і дiйства дiявольського, мiсленнi во удесiх моiх дiйствуемаго, в дерзновiенiе і любóв, яже к Тебi; во iсправленiе житiя і утверждiенiе, в возвращiенiе добродiтелi і совершiенства; во iсполненiе заповiдей, в Духа Святаго общiенiе, в напутьiе животá вiчнаго, во отвiт благоприятен на Страшнiм Судищi Твоє; не в суд илi во осуждiенiе.

Молитва 6, святого Симеона Нового Богослова

От сквiрних устiн, от мiрзькаго сiрдця, от нечiстаго язика, от душi осквернiни, прийми молiенiе, Христiе мой, і не презри моiх нi словiс, нiже образóв, нiже безстудiя³². Даждь ми дерзновiенно глаголати, яже хощу, Христiе мой, пaче же і научi м'я, что ми подобаесть творити і глаголати.

Согрiших пaче блудницi, яже увiдi, гдi обитаеши, мiро купивши, прийде дерзостне помазати Твоi нóзи, Бóга моєго, Владiки і Христá моєго. Якоже óну не отрiнул еси пришiдшую от сiрдця, нiже менi возгнушайся, Слóве: Твоi же ми подаждь нóзи, і держати і цiловати, і струями слiзними, яко многоцiнним мiром, сия дерзостно помазати. Омий м'я слезами моiми, очисти м'я їми, Слóве. Остави і прегрiшенiя моя, і прощiенiе ми подаждь.

Вiси зол множество, вiси і струпи моя, і язви зрiши моя, но і вiру вiси, і произволiенiе зрiши, і воздыхaнiе слiшиши. Не таiться Тебé, Бóже мой, Творче мой, Избавителю мой, нiже капля слiзная, нiже каплi часть нiкая. Несодiланное моe видiстi очi Твоi, в книзi же Твоєй і ещi несодiянная написана Тебi суть.

Виждь смиренiе моe, виждь труд мой елiк, і грiхи вся остави ми, Бóже всячеських: да чiстим сiрдцем, притрiпетною мiслию і душю сокрушiенною несквiрних Твоiх причащуся і Пресвятiх Таiн, їмиже оживляесться і обожаеться всяк ядй же і пiйй чiстим сiрдцем; Ти бо рекл еси, Владико мой: всяк ядй Мою Плоть, і пiйй Мою Кров, во Мнi ўбо сей пребиваесть, в нeмже і Аз єсьм. Їстинно слóво всяко Владiки і Бóга моєго: божiственних бо причащайся і боготворящих благодатей, не ўбо єсьм єдин, но с Тобю, Христiе мой, Свiтом трисолнечним, просвiщающим мир. Да ўбо не єдин пребуду кромi Тебé Живодавця, дихaнiя моєго, животá моєго, радoванiя моєго, спасiенiя мiру.

Сегó ради к Тебi приступих, якоже зрiши, со слезами і душю сокрушiенною избавленiя моiх прегрiшенiй прошу прияти ми, і Твоiх живодательних і непорóчних Таiнств причаститися неосуждiенно, да пребудеши, якоже рекл еси, со мною треокайнным: да не кромi обрiть м'я Твоєя благодати, прелестник восхитить м'я льстивни, і прельстив

³² Безстудiе — зухвальство.

отведеть боготворящих Твоіх словес. Сего ради к Тебi припадаю и тепло вопiю Ти: якоже блуднаго приял еси и блудницю пришедшую, тако прийми м'я блуднаго и сквернаго, Щедре.

Душею сокрушенною нинi бо к Тебi приходя, вим, Спасе, яко иний, якоже аз, не прегрiши Тебi, ниже содия дiянiя, яже аз содиях. Но сие паки вим, яко не величество прегрiшенiй, ни грiхов множество превосходит Бога моего многое долготерпение и человеколюбие крайнее; но милостiю сострастiя тепло кающияся, и чистиши, и светиши, и света твориши причастники, общники Божества Твоего содиловаяй независтно, и странно и Ангелом, и человецьким мислем, бесiдуеши им многожды, якоже другом Твоим истинным. Сия дерзостна творять м'я, сия вперяють³³ м'я, Христe мой.

И дерзая Твоим богатым к нам благодiянием, радуясь купи и трепеща, огневi причащаюся травa сий, и странно чудо, орошаем неопально, якоже убо купина древле неопальни горящи.

Нинi благодарною мислю, благодарним же сердцем, благодарными удеси моими, души и тiла моего, поклоняюся и величаю, и славословлю Тя, Боже мой, яко благословенна суща, нини же и во вiки.

Молитва 7, святого Иоанна Златоустого

Боже, ослаби, остави, прости ми согрешения моя, елика Ти согрших, аще словом, аще делом, аще помышлением, волею или неволею, разумом или неразумием, вся ми прости яко Благ и Человеколюбец, и молитвами Пречистия Твоея Матере, умных Твоих служителей и святых сил, и всех святых от вiка Тебi благоугодивших, неосужденно благоволи прияти ми святое и Пречистое Твое Тiло и Честную Кров во исцеление души же и тiла и во очищение лукавых моих помышлений. Яко Твое есть Царство, и сила, и слава, со Отцем и Святым Духом, нини, и присно, и во вiки вiков. Аминь.

Молитва 8, того ж святого

Нисьм доволен³⁴, Владико Господи, да внидеши под кров души моея; но понеже хочещи Ти, яко Человеколюбец, жити во мнi, дерзая приступаю; повеливаеши, да отверзу двери, яже Ти един создал еси, и внидеши со человеколюбием якоже еси, внидеши и просвещаеши помраченный мой помисл. Вiрую, яко сие сотвориши: не бо блудницю, со слезами пришедшую к Тебi, отгнал еси; ниже митаря отвергл еси покаявшася; ниже разбойника, познавша Царство Твое, отгнал еси; ниже гонителя покаявшася оставил еси, еже би: но от покаяния Тебi пришедшия вся, в лицi Твоих друзей вчинил еси, един сий благословенный всегда, нини и в безконечния вiки. Аминь.

Молитва 9, того ж святого

Господи Исусе Христe, Боже мой, ослаби, остави, очисти и прости ми, грешному и непотребному и недостойному рабу Твоему, прегрешения, и согрешения, и грехопадения моя, елика Ти от юности моея даже до настоящего дне и часа согрших: аще в разумi и в

³³ Вперяють — “опирюють” тобто — окрилюють.

³⁴ Нисьм доволен — я недостойный.

неразумії, аще в словесіх ілі діліх, ілі помишленіих і мислех, і начинаніих, і всіх моїх чұвствах. І молитвами безсіменно Рóждшия Тя, Пречїстия і Приснодїви Марїї, Матере Твоея, єдиния непостїднїя надєжди і предстателства і спасєнія моєгó, сподóби м'я неосудєнно причастїтися пречїстїх, безсмєртних, животворящих і стрáшних Твоїх Тáїнств, во оставлєніє грїхов і в жизнь вїчну: во освящєніє, і просвїщєніє, крїпость, ісцїлєніє, і здравїє душї же і тїла, і в потреблєніє і всесовершєнное погублєніє лукавих моїх помислов, і помишлєній, і предпрїятїй, і ноцнїх мечтáній, тємних і лукавих духов; яко Твоє єсть Цáрство, і сїла, і слáва, і честь, і поклонєніє, со Отцєм і Святїм Твоїм Дұхом, нїні, і прїсно, і во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 10, святого Іоанна Дамаскина

Пред двєрми храма Твоєгó предстою і лїutih помишлєній не отступáю; но Ти, Христє Бóже, митаря оправдївий, і хананєю помїловавий, і разбóйнику рая двєрї отвєрзий, отвєрзи мї утрóби чєловїколюбїя Твоєгó і прїйми м'я приходяща і прикасаюцца Тебї, яко блуднїцю, і кровоточївую: óва ўбо края рїзи Твоея коснұвшися, удóб ісцїлєніє прїят, óва же пречїстїї Твої нóзї удержáвши, разрїшєніє грїхов понесє. Аз же, окаянний, все Твоє Тїло дерзáя воспрїяти, да не опалєн бұду; но прїйми м'я, якоже óнїя, і просвїтї моя душєвнїя чұвства, попаляя моя грїховнїя винї, молитвами безсіменно Рóждшия Тя, і Небєсних сил; яко благословєн єсї во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 11, святого Іоанна Златоустого

Вїрую, Гóсподи, і ісповїдую, яко Ти єсї воїстинну Христóс, Син Бóга живáго, прїшєдий в мир грїшнїя спасти, от нїже пєрвий єсм аз. Єщє вїрую, яко сїє єсть сáмоє Пречїстое Тїло Твоє і сїя єсть сáмая Чєстнáя Кров Твоя. Молюся ўбо Тебї: помїлуй м'я і прости мї прєгрїшєнїя моя, вольная і невольная, яже слóвом, яже дїлом, яже вїдїнієм і невїдїнієм, і сподóби м'я неосудєнно причастїтися пречїстїх Твоїх Тáїнств во оставлєніє грїхов, і в жизнь вїчну. Амїнь.

Приступаючи до Причастя промовляй про себе цю молитву Метафраста:

Се приступаю к Божєственному Прищачєнію. Содїтелю, да не опалїши м'я приобщєнієм: Огнь бо єсї, недостóйнїя попаляяй. Но ўбо очїсти м'я от всякїя сквєрни.

Потїм промовляй:

Вєчєрї Твоея тáйнїя днесь, Сїне Бóжий, причáстника м'я прїйми; не бо врагóm Твоїм тáйну повїм, нї лобзáнїя Тї дам, яко Іуда, но яко разбóйник ісповїдаю Тя: пом'яни м'я, Гóсподи, во Цáрствїї Твоєм.

Знову ці вїрші:

Боготворящую Кров ужаснїся, чєловїче, зря: Огнь бо єсть, недостóйнїя попаляяй. Божєственное Тїло і обожáєть м'я і питáєть: Обожáєть дух, ум же питáєть стрáнно.

Потім тропарі:

Усладил м'я єси любовію, Христэ, і змінил м'я єси Божественним Твоїм раченієм; но попали огнем невестественним гріхи моя, і насититися єже в Тебі наслажденія сподоби: да ликуюя возвеличаю, Блаже, два пришествія Твоїя.

Во світлостех Святих Твоїх како вниду недостойний? Аще бо дерзну совніти в чертог, одѣжда м'я обличаєть, яко ність брачна, і связан ізвержен буду от ангелов. Очисти, Господи, скверну души моея, і спаси м'я, яко Человіколюбець.

Потім молитву:

Владико Человіколюбче, Господи Ісусе Христэ Бóже мой, да не в суд ми будуть Святая сія, за єже недостойну ми біти: но во очищеніє і освященіє души же і тіла, і во обрученіє будущія жїзни і Царствія. Мні же, єже приплятися Бóгу, благо єсть, полагаѣти во Господі упованіє спасенія моего.

І ще:

Вечері Твоея тайнїя днесь, Сїне Бóжий, причастника м'я прийми; не бо врагом Твоїм тайну повім, ні лобзанїя Тї дам, яко іуда, но яко разбойник ісповідаю Тя: пом'яни м'я, Господи, во Царствїї Твоєм.

Молитви подячні після Причастя

Слава Тебі, Боже. Слава Тебі, Боже. Слава Тебі, Боже.

Подячна молитва 1

Благодарю Тя, Господи Боже мой, яко не отрінул м'я еси грішного, но общника м'я бити святинь Твоїх сподобил еси. Благодарю Тя, яко мене недостойного причаститися Пречистих Твоїх Даров сподобил еси. Но, Владико Человіколюбче, нас ради умерий же і воскресий і даровавий нам страшная сия і животворящая Таинства во благодіяніє і освященіє душ і тілес наших, даждь бити сим і мні во исцеленіє души же і тіла, во отгнаніє всякаго сопротивнаго, в просвіщеніє очію сердца моего, в мир душевних моїх сил, в віру непостыдну, в любов нелицемірну, во исполненіє премудрости, в соблюденіє заповідей Твоїх, в приложеніє Божественна Твоея благодати і Твоего Царствія присвоєніє; да во святині Твоєй тіми сохраняєм, Твою благодать помінаю всегда, і не ктому собі живу, но Тебі, нашему Владіці і Благодітелю. І тако сего житія ізшед о надєжді животá вічнаго, в присносущний достігну покой, ідіже празднующих глас непрестанный і безконечная сладость зрящих Твоего лиця доброту неизреченную. Ти бо еси истинное желаніє і неизреченное веселіє любящих Тя, Христэ Боже наш, і Тя поётъ вся твар во віки. Амінь.

Молитва 2, святого Василія Великого

Владико Христэ Боже, Царю віков і содітелю всіх, благодарю Тя о всіх, яже ми еси подал благих, і о причащеніи пречистих і животворящих Твоїх Таинств. Молю ўбо Тя, Блаже і Человіколюбче, сохрани м'я под кровом Твоім, і в сїні крилу Твоєю; і даруй ми чистою совістю даже до послідняго моего издыханія достойно причащатися святинь Твоїх во оставленіє гріхов і в жизнь вічную. Ти бо еси Хліб Животный, Істочник святині, Податель благих, і Тебі славу возсилаєм, со Отцєм і Святім Духом, нїні, і присно, і во віки віков. Амінь.

Молитва 3, святого Симеона Метафраста

Давий пищу мні плоть Твою волею, огонь сий і опаляй недостойнїя, да не опалиши мене, Содітелю мой: паче же пройди во уди моя, во вся состави, во утробу, в сердце. Попали терніє всіх моїх прегрешеній. Душу очисти, освяти помишленія. Состави утверди с костьми вкупи. Чувств просвіти просту п'ятерицю. Всего м'я спригвозди страху Твоему. Присно покрій, соблюди же, і сохрани м'я от всякаго діла і слова душетліннаго. Очисти, і омий, і украси м'я, удобри, вразуми і просвіти м'я. Покажи м'я Твоє селеніє єдинаго Духа, і не ктому селеніє гріха. Да яко Твоего дому входом причащенія, яко огня мене біжить всяк злодій, всяка страсть. Молитвенники Тебі приношу вся святія, чиноначалія же безплотних, Предтечу Твоего, премудрія Апостоли, к сим же Твою нескверную чистую Матер: їхже мольби, Благоутробне, прийми, Христэ мой, і сином світа соділай Твоего служителя. Ти бо еси освященіє і Єдиний наших, Блаже, душ і світлость; і Тебі ліпоподобно, яко Богу і Владіці, славу вси возсилаєм на всяк день.

Молитва 4

Тіло Твоє святоче, Господи Ісусе Христє, Божє наш, да б́удеть ми в живót в́ичний, і Кров Твоя Честна́я во оставле́ние гріхóв: б́уди же ми благодарє́ние сіє в ра́дость, здра́віє і весє́ліє; в стра́шноє же і второє пришє́ствие Твоє сподóби м'я грішнаго ста́ти одесну́ю сла́ви Твоє́я, мо́литвами Пречі́стия Твоє́я Ма́тере і всіх святи́х.

Молитва 5, до Пресвятої Богородиці

Пресвята́я Владі́чице Богоро́дице, світе помраче́нния моє́я душі́, надє́ждо, покрóве, прибі́жище, утише́ние, ра́дованіє моє́, благодарю́ Тя, яко сподóбила м'я е́си недосто́йнаго прича́стника бі́ти Пречі́стаго Ті́ла і Честні́я Кро́ве Сі́на Твоє́го. Но Ро́ждшая і́стинний Сві́т, просві́ти моя́ ўмня́ о́чі се́рдця; Я́же істо́чник безсме́ртія ро́ждшая, оживотвори́ м'я умерщвле́ннаго гріхо́м; Я́же мило́стиваго Бо́га любоблагоутро́бная Ма́ти, помі́луй м'я і даждь ми умилє́ние, і сокруше́ние в се́рдці моє́м, і смире́ние в мі́слех мо́їх, і воззва́ние в пліне́нїїх поми́шленій мо́їх; і сподóби м'я до послі́дняго іздиха́нія неосудже́нно прийма́ти пречі́стих Та́їн освяще́ние во ісціле́ние душі́ же і ті́ла, і пода́ждь ми слє́зи пока́янія і іспові́данія, во є́же пі́ти і сла́вити Тя во вся́ дні́ живото́а моє́го, яко́ благослове́нна і препросла́влена е́си во ві́ки. Амі́нь.

Також:

Ні́ні отпу́щаєши раба́ Твоє́го, Владі́ко, по глаго́лу Твоє́му, с мі́ром, яко́ віді́ста о́чі мо́ї спасє́ние Твоє́, є́же е́си угото́вал пред ли́це́м всіх люде́й, сві́т во откровє́ние язы́ков, і сла́ву люде́й Тво́їх Ізраї́ля.

Святы́й Бо́же, Святы́й Крі́пкий, Святы́й Безсме́ртний, помі́луй нас. [Тричі́]

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Пресвята́я Тро́йце, помі́луй нас: Го́споди, очі́сти грі́хи на́ша; Владі́ко, прости́ беззакóнія на́ша; Святы́й, посі́ти і ісці́ли немо́щї на́ша, і́мене Твоє́го ра́ди.

Го́споди, помі́луй. [Тричі́]

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

О́тче наш, І́же е́си на Небесі́х, да святі́ться і́м'я Твоє́, да прійде́ть Ца́рствие Твоє́, да б́удеть во́ля Твоя́, яко́ на Небесі́ і на землі́. Хлі́б наш насущний даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, яко́же і ми оставля́єм должни́ко́м на́шим; і не введі́ нас во іскуше́ние, но ізба́ви нас от лука́ваго.

На Літургії святого Іоанна Златоустого читай святому Іоанну:

Тропар, глас 8

Уст Тво́їх яко́же сві́тлость огня́ возсія́вши благода́ть, вселє́нну́ю просві́ти; не сребролю́бія мі́рові сокрово́ища сниска́, висоту́ нам смиреному́дрія показá. Но Тво́їми

словесі наказу́я, о́тче Іоа́нне Златоу́сте, моли́ Сло́ва Христа́ Бо́га, спасти́ся душа́м на́шим.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Кондак, глас 6

От Небе́с прия́л еси́ Божество́нную благода́ть і твої́ма устна́ма вся учи́ши покланя́тися в Тро́йці єди́ному Бо́гу, Іоа́нне Златоу́сте всеблаже́нне, преподо́бне, досто́йно хва́лим тя: еси́ бо наста́вник, я́ко Божество́нная явля́я.

І ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Богородичен

Предста́тельство христія́н непості́дне, хода́тайство ко Творцю́ непрело́жне, не прэ́зри грі́шних молéній глási, но предварі́, я́ко Блага́я, на по́мощ нас, ві́рно зову́щих Ти: ускори́ на молі́тву і потщи́ся на умоле́ніе, предста́тельствую́щи при́сно, Богоро́дице, чту́щих Тя.

Також:

Господи, помилуй. [12 разів]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Честні́йшую херуві́м і сла́внійшую без сравне́нія серафі́м, без істлі́нія Бо́га Сло́ва ро́ждшую, су́щую Богоро́дицю Тя велича́ем.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Господи, помилуй. [Тричі]

Господи Ісусе Христе́, Си́не Бо́жий, моли́тв ра́ди Пречи́стия Твоє́я Ма́тере, преподо́бних і богоно́сних оте́ць на́ших і всіх святі́х, помилуй нас. Амі́нь.

На Літургії святого Васи́лія Великого́ читай святому Васи́лію:

Тропар, глас 1

Во всю зе́млю ізи́де віща́ніе твоє́, я́ко прие́мшую сло́во твоє́, і́мже боголі́пно научи́л еси́, естество́ су́щих уясни́л еси́, чело́вічеські́я обича́ї украси́л еси́. Ца́рське́є свяще́ніе, о́тче преподо́бне, моли́ Христа́ Бо́га, спасти́ся душа́м на́шим.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Кондак, глас 4

Яви́вся еси́ основа́ніе непоколебі́мое Це́ркве, пода́я всі́м некра́домое госпо́дство чело́віком, запечатлі́я твої́ми велі́нями, небоявле́нне Васи́ліе преподо́бне.

І нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь.

Богородичен

Предстáтельство християн непостїдное, ходáтайство ко Творцю непрелóжное, не прѣзри грїшних молѣній глáси, но предварї, яко Благáя, на пóмощ нас, вірно зовúщих Тї: ускори на молїтву, і потщїся на умолѣніе, предстáтельствующи прїсно, Богорóдице, чтúщих Тя.

На Літургїї напередосвячених Дарів читай святому Григорію:

Тропар, глас 4

Їже от Бóга свїше Божѣственную благодáть восприѣм, слáвне Григорїе, і тогó сілою укрїпляем, Євáнгельськи шѣствовати ізвóлил єси. Отонúдуже³⁵ у Христá возмѣздїе трудóв приял єси, всеблаженне: Єгóже моли, да спасѣть дúші нáша.

Слáва Отцю, і Сїну, і Святому Дúху.

Кондак, глас 3

Подобоначáльник показáлся єси Начáльника пáстирем Христá, їноков чредї, óтче Григорїе, ко оградї небѣсній наставляя і оттúду научїл єси стадо Христóво заповїдем Єгó; нїні же с нїми радуєшися і ликúєши в небѣсних крóвих.

І нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь.

Богородичен

Предстáтельство християн непостїдное, ходáтайство ко Творцю непрелóжное, не прѣзри грїшних молѣній глáси, но предварї, яко Благáя, на пóмощ нас, вірно зовúщих Тї: ускори на молїтву, і потщїся на умолѣніе, предстáтельствующи прїсно, Богорóдице, чтúщих Тя.

³⁵ Отонúдуже — через що, звїдки.

Канон покаянний до Господа нашого Ісуса Христа

Глас 6

Пісня 1

Ірмос: Яко по сүху пішешествовав Ізраїль, по бѣздні стопами, гонителя фараона видя потопляема, Бóгу побідную піснь поїм, вопіяше.

Приспів: *Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.*

Ніні приступіх аз грішний і обремененний к Тебї, Владїці і Бóгу моєму; не смїю же взирати на нѣбо, тóкмо молюся, глаголя: даждь мї, Гóсподи, ум, да плачуся діл моїх гóрко.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

О, гóре мні грішному! Пáче всіх человек окаянен єсьм, покаянія нїсть во мні; даждь мї, Гóсподи, слѣзи, да плачуся діл моїх гóрко.

Слáва³⁶: Безумне, окаянне человекѣ, в ліности врѣм'я губїши; помисли житїє твоє, і обрaтїся ко Гóсподу Бóгу, і плачїся о діліх твоїх гóрко.

І нїні: Мáти Бóжия Пречїстая, воззрї на м'я грішнаго, і от сїті дїяволи избáви м'я, і на путь покаянія настáви м'я, да плачуся діл моїх гóрко.

Пісня 3

Ірмос: Нїсть свят, якоже Ти, Гóсподи Бóже мой, вознесїй рог вїрних Твоїх, Блáже, і утвердївий нас на кáменї ісповїданїя Твоєгó.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

Внегда поставленї бóдуть престóли на Судїщі Стрáшнїм, тогдá всіх человек ділá обличáться; гóре тáмо бóдеть грішним, в мýку отсилáемим; і то відущи, душѣ моя, покáйся от злих діл твоїх.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

Прáведници возрáдуются, а грїшнїї восплачутся, тогдá нїктоже возмóжеть помóщї нам, но ділá нáша осóдять нас; тїмже прѣжде конця покáйся от злих діл твоїх.

³⁶ Коли написано лише “Слáва:”, потрібно читати “Слáва Отцю, і Сїну, і Святому Дóху”, а коли “і нїні:” — “і нїні, і прїсно, і во віки віков. Амїнь.”

Сла́ва: Уві мні великогрішному, їже діли і мїсьми осквернівся, ні ка́плі слез імію от жестосердія; нїні возникни от землі, душе́ моя, і пока́йся от злих діл твоїх.

І нїні: Се, взива́єть, Госпоже́, Син Твой, і поуча́єть нас на до́броє, аз же грішний добра́ всегда́ бігаю; но Ти, Мїлостивая, помїлуй м'я, да пока́юся от злих моїх діл.

Господи, помїлуй. [Тричі]

Сїдален, глас 6

Помишляю́ день стра́шний і пла́чуся дія́ній моїх лука́вих: ка́ко отвїща́ю Безсме́ртному Царю́, ілі ко́ім дерзнове́нієм воззрю́ на Судію́, блу́дний аз? Благоутро́бний О́тче, Сїне Єдиноро́дний і Ду́ше Святы́й, помїлуй м'я.

Сла́ва Отцю́, і Сїну, і Свято́му Ду́ху, і нїні, і прїсно, і во віки віко́в. Амінь.

Богородичен

Свя́зан мно́гими нїні плени́цями грїхо́в і содержи́м лю́тими страстьми́ і бїда́ми, к Тебї́ прибіга́ю, моему́ спасе́нїю, і вопію́: помози́ ми, Дїво, Ма́ти Бо́жия.

Пісня 4

Ірмос: Хри́сто́с моя́ сі́ла, Бог і Госпо́дь, честна́я Цє́рков боголі́пно пое́ть, взива́ючи от смїсла чїста, о Госпо́ді пра́зднующи.

Помїлуй м'я, Бо́же, помїлуй м'я.

Широ́к путь зді і уго́дний сла́сті творїти, но го́рко бу́деть в послї́дний день, егда́ душа́ от ті́ла разлуча́тися бу́деть: блюди́ся от сих, челове́че, Ца́рствїя ра́ди Бо́жия.

Помїлуй м'я, Бо́же, помїлуй м'я.

Почто́ убо́гаго обїдиши, мзду нае́мничу удє́ржуєши, бра́та твоєго́ не лю́биши, блуд і го́рдость го́ниши? Оста́ви у́бо сія́, душе́ моя, і пока́йся Ца́рствїя ра́ди Бо́жия.

Сла́ва: О, безу́мний челове́че, доко́лі угліба́єши³⁷, я́ко пчела́, собира́ючи бога́тство твоє́? Вскóри бо погі́бнетъ, я́ко прах і пепел: но бо́ліє взищи́ Ца́рствїя Бо́жия.

І нїні: Госпоже́ Богороди́це, помїлуй м'я грїшнаго, і в добродї́тели укрі́пи, і соблюди́ м'я, да на́гляя смерть не похі́титъ м'я негото́ваго, і доведи́ м'я, Дїво, Ца́рствїя Бо́жия.

Пісня 5

Ірмос: Бо́жиїм сві́том Твої́м, Бла́же, у́тренюющих Ти́ ду́ші любóвію озарї́, молю́ся, Тя

³⁷ Угліба́ю — загрузаю, тону.

відіти, Сло́ве Бо́жий, і́стиннаго Бо́га, от мра́ка гріхо́внаго звива́юща.

Помі́луй м'я, Бо́же, помі́луй м'я.

Воспом'яні́, ока́янний чело́віче, ка́ко лжам, клеветáм, разбо́ю, немо́щем, лю́тим звіре́м, гріхо́в ра́ди порабо́щен єсі́; ду́ше мо́я грі́шная, то́го ли восхоті́ла єсі́?

Помі́луй м'я, Бо́же, помі́луй м'я.

Трепéщуть мі́ ўди, всі́ми бо сотвори́х вину́: очі́ма взира́й, уші́ма слі́шай, я́зыком зла́я глаго́лай, все́го себе́ ге́нни преда́й; ду́ше мо́я грі́шная, сегó ли восхоті́ла єсі́?

Сла́ва: Блудника́ і разбо́йника ка́ющася прия́л єсі́, Спа́се, аз же є́дин лі́ністю гріхо́вною отягчи́хся і злим діло́м порабо́тихся, ду́ше мо́я грі́шная, сегó ли восхоті́ла єсі́?

І ніні́: Ді́вная і ско́рая помо́щнице всі́м чело́віком, Ма́ти Бо́жия, помози́ мні́ недостóйному, ду́ша́ бо мо́я грі́шная то́го восхоті́.

Пі́сня 6

Ірмос: Жите́йськòе мо́ре, воздвиза́емòе зря́ напáстей буре́ю, к ті́хому приста́нищу́ Твоєму́ прите́к, вопію́ Ти: возведі́ от тлі́ живóт мой, Многомі́лостиве.

Помі́луй м'я, Бо́же, помі́луй м'я.

Житі́є на землі́ блу́дно пожі́х і ду́шу во тьму́ преда́х, ніні́ ўбо мо́лю Тя, Мі́лостивий Владі́ко: свободі́ м'я от рабо́ти се́я вра́жия і даждь мі́ ра́зум твори́ти во́лю Твою́.

Помі́луй м'я, Бо́же, помі́луй м'я.

Кто твори́ть тако́ва́я, я́коже аз? Я́коже бо сви́ня лежі́ть в калу́, та́ко і аз грі́ху служу́. Но Ти, Го́споди, істо́ргни м'я от гну́са сегó і даждь мі́ се́рдце твори́ти за́повіді́ Твої́.

Сла́ва: Воспря́ні, ока́янний чело́віче, к Бо́гу, воспом'яну́в сво́я согрі́шенія, припа́дая ко Творцю́, слезя́ і стєня́; Тойже, я́ко милосе́рд, дасть ті́ ум знáти во́лю Свою́.

І ніні́: Богоро́дице Ді́во, от ві́димага і неві́димага зла́ сохрани́ м'я, Пречі́стая, і прийми́ мо́літви мо́я, і донеси́ я́ Сі́ну Твоєму́, да дасть мі́ ум твори́ти во́лю Є́го.

Го́споди, помі́луй. [Тричі́]

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Кондак, глас 6

Ду́ше мо́я, почто́ грі́ха́ми бога́тієши, почто́ во́лю дия́волю твори́ши, в чесóм надéжду

полагаєши? Престáni от сих і обрaтiйся к Бóгу с плáчем, зову́щи: милосéрде Гóсподи, помiлуй м'я грiшнаго.

Икос: Помiсли, душé моя, гóркий час смéрти і Стрáшний Суд Творця твоегó і Бóга: Áнгели бо грóзніі пóймуть тя, душé, і в вiчний огонь введу́ть: ўбо прéжде смéрти пока́йся, вопiю́щи: Гóсподи, помiлуй м'я грiшнаго.

Пiсня 7

Ирмос: Росодáтельную ўбо пещ содiла Áнгел преподóбним отроко́м, халде́ї же опаля́ющее велiніе Бóжие, мучiтеля увiща́ вопiти: благословéн еси́, Бóже отéць нáших.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Не надiйся, душé моя, на тлiнне богáтство і на непра́ведное собрáніе, вся бо сiя не вiси кому́ остáвиши, но возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Не упова́й, душé моя, на тiлéсное здрáвiе і на скоромимоходя́щую красоту́, видиши бо, я́ко сiльнiі і младiї умира́ють; но возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

Слáва: Воспом'яни́, душé моя, вiчне житié, Цáрство Небéсное, уготóванное святiм, і тьму кромiшнюю, і гнiв Бóжий злим, і возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

І нiні: Припадi, душé моя, к Бóжіей Мáтері і помолiся Той, е́сть бо скóрая помóщница ка́ющимся, умо́лить Сiна Христá Бóга і помiлуе́ть м'я недостóйнаго.

Пiсня 8

Ирмос: Из пла́мене преподóбним рóсу iсточил еси́ і пра́веднаго жéртву водо́ю попалiл еси́: вся бо твориши, Христé, тóкмо éже хотiти. Тя превозно́сим во вся вiки.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Кáко не íмам пла́каться, егда́ помишля́ю смéрть, видiх бо во грóбi лежáща брáта моего́, безслáвна і безобрáзна? Чтo ўбо чаю́ і на чтo надiюся? Тóкмо даждь мi, Гóсподи, прéжде конця́ пока́ніе. **[Двiчі]**

Слáва: Вiрую, я́ко прiйдеши судiти живiх і мéртвих, і всі во своéм чiну стáнуть, старiі і младiї, владiки і князi, дiви і свящéнници; гдi обря́щуся аз? Сего́ рáди вопiю́: даждь мi, Гóсподи, прéжде конця́ пока́ніе.

І нiні: Пречiстая Богорóдице, прiймi недостóйную молiтву мою́, і сохрани́ м'я от

нагляя смёрти, і даруй мі прэжде конця покаянiе.

Пiсня 9

Ирмос: Бoга чeлoвiкoм нeвoзмoжнo вiдiти, нa Нeгoжe нe смiють чiни А́нгeльсьтiї взиpати; Тoбoю жe, Всeчiстaя, явiся чeлoвiкoм Слoвo Вoплoщeннo, Єгoжe вeличaютьцe, с нeбeснiмi вoї Тя ублaжaєм.

Пoмiлуй м'я, Бoжe, пoмiлуй м'я.

Нiнi к вaм пpибiгaю, А́нгeли, Архaнгeли i вся нeбeснiя сiли, у Пpестoлa Бoжiя стoящiї, мoлiтeся кo Твoрцю свoємy, дa iзбaвить дyшy мoю oт мyки вiчнiя.

Пoмiлуй м'я, Бoжe, пoмiлуй м'я.

Нiнi плaчyся к вaм, святiї пaтpиaрси, цaрiє i пpopoци, aпoстoли i святитeлi i всi iзбpaннiї Хpистoви: пoмoзiтe мi нa сyдi, дa спaceть дyшy мoю oт сiли вpaжiя.

Слaвa: Нiнi к вaм вoздiжy рyци, святiї мyчeници, пyстiнници, дiвствeнници, пpaвeдници i всi святiї, мoлящiїся кo Гoспoдy зa вeсь мiр, дa пoмiлуeть м'я в чac смeрти мoєя.

И нiнi: Мaти Бoжiя, пoмoзи мi, нa Тя сiльнe нaдiющeмyся, yмoли Сiнa Свoєгo, дa пoстaвить м'я нeдoстoйнaгo oдeснyю Сeбe, eгдa сядeть сyдaй живiх i мeртвix. Аминь.

Мoлитвa дo Гoспoдa нaшoгo Иcyca Хpистa

Влaдiкo Хpистe Бoжe, Iжe стpастьми Свoїми стpaсти мoя iсцiливий i язвaми Свoїми язвa мoя yвpaчeвaвий, дaруй мнi, мнoгo Тeбi пpeгpишiвшeмy, слeзи yмилeнiя; сpacтвopи мoємy тiлy oт oбoнiя Живoтвoрyющaгo Тiлa Твoєгo i нaслaди дyшy мoю Твoєю Чeстнoю Кpoвiю oт гopести, єyжe м'я coпpoтивник нaпoї; вoзвiси мoй yм к Тeбi, дoлy пoнiкший, i вoзвeди oт пpoпaсти пoгiбeлi: якo нe iмaм пoкaянiя, нe iмaм yмилeнiя, нe iмaм слeзи yтiшительнiя, вoзвoдящiя чaдa кo свoємy нaслiдiю. Oмpaчiхся yмoм в житeйськix стpастeх, нe мoгy вoззpити к Тeбi в бoлiзнi, нe мoгy coгpитися слeзaми, яжe к Тeбi лyбвe. Ho, Влaдiкo Гoспoди Иcyce Хpистe, coкpoвищe блaгiх, дaруй мнi пoкaянiє вceцiлoє i сeрдцe лyбoтpyднoє вo взиcкaнiє Твoє, дaруй мнi блaгoдaть Твoю i oбнoви вo мнi зpaки Твoєгo oбpaзa. Oстaвix Тя, нe oстaви мeнe; iзиди нa взиcкaнiє мoє, вoзвeди к пaжитi Твoєй i coпpичти м'я oвцям iзбpaннaгo Твoєгo стaдa, вoспитaй м'я с нiмi oт злaкa Бoжeствeннix Твoїх Тaїнств, мoлитвaми Пpечiстiя Твoєя Мaтeрe i всiх святiх Твoїх. Аминь.

Канон молебний до Пресвятої Богородиці

Творіння Теостирикта монаха. Співається у всякій скорботі душевній та недолі.

Тропар Богородиці, глас 4

К Богорóдиці приліжно нїні притецём, грїшнїї і смиреннїї, і припадём, в покаянїї зовуще із глублини душі: Владїчице, помози, на ни милосердовавши, потщїся, погибáем от мно́жества прегрїшенїй, не отврати Твоя рабї тщи, Тя бо і єди́ну надєжду їмами.

Слава Отцю, і Сїну, і Свято́му Духу, і нїні, і прїсно, і во віки віко́в. Амінь.

Не умолчїм нікогда́, Богорóдице, сїли Твоя глаго́лати, недостóйнії: áще бо Ти не би предстояла молящи, кто би нас избáвил от толиких бїд, кто же би сохранил до нїни свободні? Не отступим, Владїчице, от Тебє: Твоя бо рабї спасаєши прїсно от всяких лю́тих.

Псалом 50

Помїлуй м'я, Бóже, по величїй мїлостї Твоєй, і по мно́жеству щедрóт Твоїх очїсти беззакóніє моє. Найпáче омїй м'я от беззакóнія моего́ і от грїха моего́ очїсти м'я. Я́ко беззакóніє моє́ аз зна́ю, і грїх мой прѣдо мно́ю єсть вїну. Тебї єди́ному согрїших і лукавое пред Тобóю сотворїх; я́ко да оправдїшися во словесїх Твоїх, і побїдиши, внегда́ судїти Тї. Се бо в беззакóнїих зачат єсмь, і во грїсїх роди́ м'я ма́ти моя́. Се бо їстину возлюбїл єсї, безвїстная і таїная премудрости Твоея́ явил ми єсї. Окропиши м'я їссо́пом, і очїщуся; омїєши м'я, і пáче снїга убїлюся. Слу́ху моему́ дасї радóсть і веселїє; возра́дуются кóсті смиреннїя. Отврати́ лице́ Твоє́ от грїх моїх і вся беззакóнія моя́ очїсти. Сѣрдце чїсто сози́жди во мнї, Бóже, і дух прав обнови́ во утрóбі моєй. Не отвѣржи мене́ от лица́ Твоего́ і Духа Твоего́ Свята́го не отимї от мене́. Возда́ждь мї радóсть спасєнія Твоего́ і Духом владїчним утверди́ м'я. Научу́ беззакóннїя путѣм Твоїм, і нечестївії к Тебї обратят́ся. Избáви м'я от кровей, Бóже, Бóже спасєнія моего́; возра́дується язїк мой правді Твоєй. Гóсподи, устні мої отвѣрзеши, і уста́ моя́ возвістят́ хвалу́ Твою́. Я́ко áще би восхотїл єсї жѣртви, дал бих ўбо: всесожжєнія не благоволиши. Жѣртва Бóгу дух сокрушен; сѣрдце сокрушенно і смиренно Бог не уничижить. Ублажи́, Гóсподи, благоволенїем Твоїм Сїона, і да сози́ждуться стїни Іерусали́мскїя. Тогда́ благоволиши жѣртву правди, возношенїє і всесожега́емая; тогда́ возложат́ на олта́р Твой тельці́.

Канон до Пресвятої Богородиці. Глас 8

Пїсня 1

Ірмос: Вóду прошѣд я́ко сўшу, і єгїпетського зла избїжáв, израїльтянин вопїяше: Избáвителю і Бóгу нашему поїм.

Приспів: *Пресвятая Богородице, спаси нас.*

Многими содержим напастями, к Тебѣ прибѣгаю, спасенія іскій: о, Мати Слова і Дѣво, от тяжких і лютих м'я спаси.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Страстей м'я смущают прилози³⁸, многого унїня ісполнити мою дѣшу; умири, Отроковице, тишиною Сїна і Бѣга Твоего, Всенепорочная.

Слава: Спаса рѣдшую Тя і Бѣга, молю, Дѣво, избавитися ми лютих: к Тебѣ бо нїні прибѣгая, простираю і дѣшу і помишленіе.

І нїні: Недугующа тѣлом і душою, посщенія Божественнаго і промишленія от Тебѣ сподоби, єдина Богомати, яко благая, Благаго же Родительница.

Пісня 3

Ірмос: Небеснаго круга Верхотворче Господи, і Церкве Зиждителю, Ти мене утверди в любви Твоей, желаний краю, вірних утверждение, єдине Человіколюбче.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Предстательство і покров жи́зни моея полагаю Тя, Богородительнице Дѣво; Ти м'я окорми ко пристанищу Твоему, благих виновна, вірних Утверждение, єдина Всепїтая.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Молю, Дѣво, душевное смущение і печали моея бурю разорити: Ти бо, Богоневїстная, Начальника тишини Христа родила єси, єдина Пречїстая.

Слава: Благодїтеля рѣдши добрых виновнаго, благодїянія богатство всім істочї: вся бо можеш, яко сильного в крїпости Христа рѣдши, Богоблаженная.

І нїні: Лютими недуги і болїзненными страстьми істязаему, Дѣво, Ти ми помози; ісцїлений бо неоскудное Тя знаю Сокровище, Пренепорочная, неїждиваемое.

Потім:

Спаси от бїд раби Твоя, Богородице, яко всі по Бѣзі к Тебѣ прибѣгаем, яко нерушимї стїні і предстательству.

Прїзри благосердіем, всепїтая Богородице, на мое лютое тїлесє озлобленіе, і ісцїли души моея болїзнь.

³⁸ Прилог — напад.

Господи, помилуй. [Тричі]

Тропар, глас 2

Молєніє тєплєє і стінá необорíмая, милости істóчнице, мiровi прибiжище, прилiжно вопiєм Тi: Богорóдице Владiчице, предвари і от бiд iзбáви нас, єди́на вскорi предстáтельствующая.

Пісня 4

Ірмос: Услiшах, Господи, смотрєнія Твоєго тáйнство, разумiх дiлá Твоя, і прослáвих Твоє Божествó.

Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Страстєй моiх смущєніє, Кóрмчию рóждшая Господа, і бiррю утишi моiх прегрiшенiй, Богонєвiстная.

Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Милосєрдiя Твоєго бєздну призивáющу подáждь мi, Яже Благосєрдаго рóждшая, і Спáса всiх поiющих Тя.

Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Наслaждáющєся, Пречiстая, Твоiх даровáній, благодарственное воспiвáєм пiнiє, вiдуще Тя Богомáтер.

Слáва: На одрi болiзни моея і нємоцi низлежáщу мi, яко Боголюбiва, помози, Богорóдице, єди́на Приснодiво.

І нiнi: Надєжду і утверждєніє, і спасєнія стiну недвижиму iмуще Тя, Всепiтая, неудóбства всякаго iзбавлєємся.

Пісня 5

Ірмос: Просвiтi нас повелiнiї Твоiми, Господи, і мишцею Твоєю висóкою Твой мир подáждь нам, Человiколiубче.

Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Испóлни, Чiстая, весєлія сєрдце моє, Твою нетлiннуу даiючи рáдость, весєлія рóждшая Винóвнаго.

Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Ізба́ви нас от бі́д, Богоро́дице Чі́стая, ві́чне ро́ждши Ізбавле́ніє, і Мир, всяк ум преіму́щий.

Сла́ва: Разри́ши мглу прегри́шеній мої́х, Богоневі́сто, просві́щенієм Твоє́я сві́тлости, Сві́т Ро́ждшая Божество́нний і преві́чний.

І ні́ні: Ісці́ли, Чі́стая, душі́ моє́я неможене́, посі́щенія Твоє́го сподо́бльшая, і здра́віє моли́твами Твої́ми пода́ждь мі.

Пі́сня 6

Ірмос: Моли́тву пролію́ ко Го́споду і То́му возви́щу печа́лі мо́я, ја́ко зол ду́ша мо́я іспо́лнися, і живо́т мой а́ду при́ближися, і молю́ся ја́ко Іо́на: от тлі, Бо́же, возведи́ м'я.

Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Сме́рти і тлі ја́ко спасл єсть, Сам Ся ізда́в сме́рти, тлініе́м і сме́ртію мо́є е́стество́ ја́то бівшеє, Ді́во, моли́ Го́спода і Сі́на Твоє́го, враго́в злоді́йствія м'я ізба́вити.

Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Предста́тельницю Тя живо́та ві́м, і Храни́тельницю тве́рду, Ді́во, і напа́стей ріша́щу молви́, і нало́ги бісо́в отгона́ющу; і молю́ся всегда́, от тлі страсте́й мої́х ізба́вити м'я.

Сла́ва: Ја́ко сті́ну при́бїжища стяха́хом, і душ́ всесо́верше́нне спасе́ніє, і простра́нство в ско́рбіх, Отрокови́це, і просві́щенієм Твої́м прісно ра́дуємся: о Влади́чице, і ні́ні нас от страсте́й і бі́д спаси́.

І ні́ні: На одрі́ ні́ні немощству́яй лежу́ і ність ісці́ленія плоти́ моє́й; но Бо́га і Спа́са мі́ру і ізба́вителя недуго́в ро́ждшая, Тебі́ молю́ся Благо́й: от тлі недуѓ возста́ви м'я.

Го́споди, поми́луй. [Тричі]

Сла́ва Отцо́у, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Кондак, глас 6

Предста́тельство хри́стиян непості́дноє, ходата́йство ко Творцо́у непрело́жноє, не прэ́зри грі́шних моле́ній гла́си, но предва́ри, ја́ко Благо́я, на по́мощ нас, ві́рно зову́щих Ти: ускори́ на моли́тву, і потщи́ся на умоле́ніє, предста́тельствуючи прісно, Богоро́дице, чту́щих Тя.

Інший кондак, глас той самий

Не і́мами і́нія по́мощі, не і́мами і́нія надéжди, ра́зві Тебе́, Пречи́стая Ді́во. Ти нам

помозі, на Тебе надіємся і Тобою хвалимся, Твої бо єсмь раби, да не постидімся.

Стихира, глас той самий

Не ввіри м'я чоловічеському предстательству, Пресвятая Владичице, но прийми моленіє раба Твоего: скорб бо обдержить м'я. Терпіти не могу дѣмоньскаго стрілянія, покрѡва не їмам, ніжé гдѣ прибїгну окаянний, всегда побїждаем, і утїшенія не їмам, развѣ Тебѣ, Владичице мїра, упованіє і предстательство вїрних, не презри моленіє моє, полѣзно сотвори.

Пісня 7

Ірмос: От Іудеї дошѣдше ѡтроци, в Вавилонї іногда, вїрою Трїїчеською пламень пѣщний попрѣша, поїще: отцѣв Бѡже, благословѣн єсї.

Пресвятая Богородице, спасї нас.

Наше спасеніє якоже восхотїл єсї, Спѣсе, устрїти, во утрѡбу Дївїя вселїлся єсї, Юже мїру Предстательницю показѣл єсї: отець наших Бѡже, благословѣн єсї.

Пресвятая Богородице, спасї нас.

Воїтєля мїлости, Єгоже родилѣ єсї, Мати Чїстая, умоли избѣвитися от прегрїшенїй і душѣвних скверн вїрою зовїщим: отець наших Бѡже, благословѣн єсї.

Слѣва: Сокрѡвище спасенія і істочник нетлїнія, Тя рѡждшую, і столп утверждєнія, і двер покаянія, зовїщим показѣл єсї: отець наших Бѡже, благословѣн єсї.

І нїні: Тїлєснїя слѣбостї і душѣвнїя недїги, Богородїтельнице, любѡвію приступѣющих ко крѡву Твоему, Дїво, ісцїлїти сподѡби, Спѣса Христѣ нам рѡждшая.

Пісня 8

Ірмос: Царѣя Небєснаго, Єгоже поїуть вої ангельсьтїї, хвалїте і превозносїте во вся вїки.

Пресвятая Богородице, спасї нас.

Пѡмощї яже от Тебѣ трѣбующїя не презри, Дїво, поїущїя і превозносящїя Тя во вїки.

Пресвятая Богородице, спасї нас.

Неможєніє душї моєя ісцїляєши і тїлєснїя болїзнї, Дїво, да Тя прослѣвлю, Чїстая, во вїки.

Слѣва: Ісцїленїй богѣтство ізливѣєши вїрно поїущим Тя, Дїво, і превозносящим неизречєнное Твое Рождествѡ.

І нїні: Напа́стей Ти прило́ги отгоня́єши і страсте́й находи́, Ді́во: ті́мже Тя по́ем во
вся ві́ки.

Пісня 9

Ірмос: Воі́стину Богоро́дицю Тя іспові́дуем, спасе́ннії Тобо́ю, Ді́во Чі́стая, с
безплóтними лі́ки Тя велича́юще.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

То́ка слез мої́х не отврати́ся, Я́же от вся́кого лиця́ вся́ку слéзу от'е́мшаго, Ді́во, Хри́ста
ро́ждшая.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

Ра́дости моє́ се́рдце іспóлни, Ді́во, Я́же ра́дости прие́мшая ісполне́ние, гріхо́вную
печа́ль потребля́ючи.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

Приста́нище і предста́тельство к Тебі́ прибіга́ющих бу́ди, Ді́во, і сті́на неруши́мая,
прибі́жище же і покрóв і весе́ліє.

Сла́ва: Сві́та Твоє́го заря́ми просві́ті, Ді́во, мрак неві́дінія отгоня́ючи, благові́рно
Богоро́дицю Тя іспові́дающих.

І нїні: На мі́сті озлобле́нія немо́щі смири́вшася, Ді́во, ісці́лі, із нездра́вія во здра́віє
претворя́ючи.

Стихири, глас 2

Ви́шшую небéс і чі́стшую сві́тлостей со́лнечних, іза́вльшую нас от кля́тви, Владі́чицю
мі́ра пі́снями почтíм.

От мно́гих мої́х гріхо́в немощству́єть ті́ло, немощству́єть і душá моя; к Тебі́ прибіга́ю,
Благода́тній, надéжде ненаде́жных, Ти ми помози́.

Владі́чице і Ма́ти Іза́вителя, прийми́ молéние недостóйних раб Твої́х, да
ходата́йствуєши к Ро́ждшемуся от Тебе́; о, Владі́чице мі́ра, бу́ди Хода́таїця!

По́ем прилі́жно Тебі́ пі́снь нїні, всепі́той Богоро́диці, ра́достно: со Предте́чею і всі́ми
святі́ми моли́, Богоро́дице, е́же уще́дрити ни.

Вся А́нгелов вої́нства, Предте́че Госпо́день, Апóстолов двоенаде́сятице, святі́ї всі с
Богоро́дицею, сотвори́те моли́тву, во е́же спасти́ся нам.

Молитви до Пресвятої Богородиці

Царіце моя преблагая, Надéждо моя Богорóдице, Приятелище сїрих, і стрáнних Предстáтельнице, скорб'ящих Рáдосте, обідимих Покровітельнице! Зрїши мою бідú, зрїши мою скорб, помозї мі яко нéмощну, окорми м'я яко стрáнна. Обїду мою віси, разрїши ту, яко волиши: яко не їмам інія пóмощі рáзві Тебé, ні інія Предстáтельниці, ні благія Утішительниці, тóкмо Тебé, о Богомáти; яко да сохраниши м'я і покрїєши во віки віків. Амїнь.

К кому возопію, Владїчице? К кому прибїгну в гóресті моєй, áще не к Тебї, Царїце Небéсная? Кто плач мой і воздыхáніє моé прийметь, áще не Ти, Пренепорóчная, Надéждо християн і Прибїжище нам грїшним? Кто пáче Тебé в напáстех заститїть? Услїши úбо стенáніє моé і приклонї úхо Твоé ко мні, Владїчице Мáти Бóга моего, і не прéзри мене, трéбующого Твоєя пóмощі, і не отрини мене грїшнаго. Вразумї і научї м'я, Царїце Небéсная; не отступї от мене, рабá Твоєго, Владїчице, за роптáніє моé, но бúди мні Мáти і Застúпниця. Вручáю себе мїлостивому покрóву Твоєму: приведи м'я грїшнаго к тїхой і безм'ятéжній жїзні, да плачуся о грїсїх моїх. К кому бо прибїгну повїнний аз, áще не к Тебї, уповáнію і прибїжищу грїшних, надéждою на неїзречéнну мїлость Твою і щедрóти Твоя окриляем? О, Владїчице Царїце Небéсная! Ти мні уповáніє і прибїжище, покрóв і заступлєніє і пóмоц. Царїце моя преблагая і скóрая Застúпнице! Покрїй Твоїм ходáтайством моя прегрїшєнія, заститї мене от враг вїдимих і невїдимих, ум'ягчї сердця злих челоvíк, возстающих на м'я. О Мáти Гóспода моего Творця! Ти еси кóрень дївства і неув'ядáемий цвіт чистотї. О Богородїтельнице! Ти подáждь мі пóмоц немощствующому плотьскїми стрáстьми і болїзнующому сéрдцем: єдино бо Твоé і с Тобóю Твоєго Сїна і Бóга нáшего їмам заступлєніє, і Твоїм пречúдным заступлєнієм да избáвлюся от всякїя бїдї і напáсти, о пренепорóчная і преслáвная Бóжия Мáти Марїє. Тїмже со уповáнієм глабóлю і вопїю: рáдуйся, Благодáтная, рáдуйся, Обрáдованная, рáдуйся, Преблагословєнная, Госпóдь с Тобóю.

Канон Ангелу Хранителю

Тропар, глас 6

Ангеле Божий, хранителю мой святій, живót мой соблюди во стрáсі Христá Бóга, ум мой утверди во íстиннім путі і к любві гóрній уязви³⁹ дúшу мою, да тобою направляем получú от Христá Бóга вéлію мѝлость.

Слава Отцú, і Сíну, і Святому Дúху, і нíні, і прíсно, і во віки віков. Амíнь.

Богородичен

Святáя Владíчице, Христá Бóга нáшего Мáти, я́ко всіх Творця́ недоумéнно рóждшая, моли́ благасть Егó всегда́ со хранителем мо́ім Ангелом спасти́ дúшу мою́, страстьми́ одержímую, і оставлéние грíхов даровáти мѝ.

Канон, глас 8

Пісня 1

Ирмо́с: По́йм Го́сподеві, провéдшему лю́ди Свою́ сквозі́ Чермное́ мо́ре, я́ко є́дин сла́вно просла́вися.

Исусу: *Го́споди Исúсе Христé, Бо́же мой, помíлуй м'я.*

Пісьнь воспі́ти і восхва́лити, Спа́се, Твоєго́ раба́ досто́йно сподо́би безплóтному́ Ангелу, наста́внику і хранителю́ моєму́.

Приспів: *Святíй А́нгеле Бо́жий, храні́телю мой, моли́ Бо́га о мні.*

Є́дин аз в неразу́мїі і в ліно́сті нíні лежу́, наста́вниче мой і хранителю́, не оста́ви мене́, погиба́юща.

Сла́ва: Ум мой твоє́ю моли́твою напра́ви твори́ти мѝ Бо́жия повелі́нія, да получú от Бо́га отда́ние грíхов, і ненавѝдїти мѝ злих наста́ви м'я, молю́ся ті.

І нíні: Моли́ся, Діві́це, о мні, рабі́ Твоє́м ко Благода́телю со хранителем мо́ім Ангелом, і наста́ви м'я твори́ти за́повіді́ Сїна Твоєго́ і Творця́ моєго́.

Пісня 3

Ирмос: Ти єсі́ утвержде́ние притека́ющих к Тебѝ, Го́споди, Ти єсі́ світ омраче́нных і пое́тъ

³⁹ К любві гóрній уязви́ дúшу мою́ — тут слово “уязви” вживається в переносному значенні, тобто доторкнись чутливо, спровокуй до любові.

Тя дух мой.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Все помишлєніє моє і дýшу мою к тебї возложїх, хранітелю мой; ти от всякія м'я напáсти вråжия избáви.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Враг попіраєть м'я, і озлобляєть, і поучаєть всегдá творїти своя хотїнія; но ти, наставниче мой, не оста́ви мене́ погібáюща.

Слáва: Піти пісьн со благодарєнієм і усєрдїєм Творцю і Бóгу даждь мї, і тебї, благому Ангелу хранітелю моемú: избáвителю мой, зміи м'я от враг озлобляющих м'я.

І нїні: Ісцїлі, Пречїстая, моя многонедужнїя стрúпи, яже в душї, проженї врагї, їже прїсно борю́ться со мною.

Гóсподи, помїлуй. [Тричі]

Сїдален, глас 2

От любвє душєвнїя вопїю ті, хранітелю моея душї, всесвятїй мой Ангеле: покрїй м'я і соблюди́ от лукаваго ловлєнія всегдá, і к жїзнї наста́ви небєснїй, вразумляя і просвїща́я і укрїпля́я м'я.

Слáва Отцю́, і Сїну, і Свято́му Дýху, і нїні, і прїсно, і во віки віко́в. Амїнь.

Богородичен

Богорóдице безневїстная Пречїстая, Я́же без сіменї рóждши всіх Владїку, Тогó со Ангелом хранітелем моїм молї́ избáвити мї ся всякаго недоумїнія і да́ти умилєніє і світ душї моєй і согрїшєнієм очищєніє, Я́же єди́на вскорї заступáющи.

Пісня 4

Ірмос: Услїшах, Гóсподи, смотрєнія Твоєгó таїнство, разумїх діла́ Тво́я і прослáвих Твоє́ Божество́.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Моли́ Человіколю́бця Бóга ти, хранітелю мой, і не оста́ви мене́, но прїсно в мїрі житїє моє́ соблюди́ і пода́ждь мї спасєніє необорїмое.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Яко заступника і хранителя животу моему приєм тя от Бóга, Ангеле, молю тя, святий, от всяких м'я бід свободи.

Слава: Мою скверность твоєю святинею очисти, хранителю мой, і от части шуїя⁴⁰ да отлучен буду молитвами твоїми і причастник слави явлюся.

І нині: Недоумініє предлежить ми от обишедших м'я зол, Пречистая, но избави м'я от них скоро: к Теби бо единый прибегах.

Пісня 5

Ірмос: Утреннююще вопієм Ти: Господи, спаси ни; Ти бо еси Бог наш, разві Тебе іното не віми.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Яко імія дерзновеніє к Бóгу, хранителю мой святий, Сего умоли от оскорбляющих м'я зол избавити.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Світе світлий, світло просвіти душу мою, наставниче мой і хранителю, от Бóга данний ми Ангеле.

Слава: Спяща м'я злі тяготою гріховною, яко бдяща сохрани, Ангеле Божий, і возстави м'я на славословіє моленієм твоїм.

І нині: Маріє, Госпоже Богородице безневѣстная, надеждо вірних, вражія возношенія низложи, поющия же Тя возвесели.

Пісня 6

Ірмос: Різу ми подаждь світлу, одійся світом яко ризою, многомилостиве Христé Бóже наш.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Всяких м'я напастей свободи і от печалей спаси, молюся ти, святий Ангеле, данний ми от Бóга, хранителю мой добрий.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Освіти ум мой, блаже, і просвіти м'я, молюся ти, святий Ангеле, і мислити ми полезная всегда настави м'я.

⁴⁰ от части шуїя — від участі тих, що стоять по ліву руку

Сла́ва: Уста́ви се́рдце моє́ от настоя́щаго м'яте́жа і бді́ти укрі́пі м'я во благи́х, храни́телю мой, і наста́ви м'я чу́дно к тишині живі́тній.

І ніні: Сло́во Бо́жие в Тя всели́ся, Богоро́дице, і чело́віком Тя пока́за́ небесну́ю лі́ствицю; Тобо́ю бо к нам Ви́шній соше́л єсть.

Го́споди, поми́луй. [Тричі]

Сла́ва Отцо́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Кондак, глас 4

Яві́ся мні милосе́рд, свя́тій А́нгеле Го́сподень, храни́телю мой, і не отлуча́йся от мене́, скве́рнаго, но просві́ті м'я сві́том неприкоснове́нним і сотвори́ м'я досто́йна Ца́рствія Небе́снаго.

Ікос: Уничи́женну́ю ду́шу мою́ мно́гими собла́зни ти, свя́тій предста́телю, неізре́чення сла́ви небе́сна сподо́би, і піве́ць с лі́ки безплотних сил Бо́жиїх, поми́луй м'я і сохрани́, і по́мисли до́брими ду́шу мою́ просві́ті, да твоєю́ сла́вою, А́нгеле мой, обогащ́уся, і низложи́ зломісля́щия мні враги́, і сотвори́ м'я досто́йна Ца́рствія Небе́снаго.

Пісня 7

Ірмос: От Іуде́ї доше́дше о́троци, в Вавило́ні іногда́, віро́ю Тро́їчеською пла́мень пе́щний попра́ша, пою́ще: отце́в Бо́же, благослове́н єси́.

Свя́тій А́нгеле Бо́жий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

Милостив бу́ди ми і умоли́ Бо́га, Го́сподень А́нгеле, імію́ бо тя засту́пника во всем живото́і мо́єм, наста́вника же і храни́теля, от Бо́га дарова́ннаго ми во ві́ки.

Свя́тій А́нгеле Бо́жий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

Не оста́ви в путь ше́ствую́щия душі́ моє́я ока́яння убі́ти разбо́йником, свя́тій А́нгеле, я́же ті от Бо́га преда́на бисть непоро́чне; но наста́ви ю́ на путь пока́янія.

Сла́ва: Всю́ посра́млену́ ду́шу мою́ привожду́ от лука́вих ми по́мисл і ді́л; но предва́рі, наста́вниче мой, і ісці́леніє ми пода́ждь бла́гими по́мисли, уклоня́ти ми ся всегда́ на пра́вля стезі́.

І ніні: Прему́дрости ісполни́ всіх і крі́пости Боже́ственна, Іпостасна́я Прему́дросте Ви́шняго, Богоро́диці ра́ди, віро́ю вопію́щих: оте́ць на́ших Бо́же, благослове́н єси́.

Пісня 8

Ірмос: Царя Небеснаго, Єгоже поють вої ангельстїї, хвалїте і превозносїте во вся віки.

Святїй Ангеле Божїй, хранїтелю мой, молї Бóга о мнї.

От Бóга по́сланный, утвердї живóт мой, раба́ твоєгó, преблагїй Ангеле, і не о́стави менé во віки.

Святїй Ангеле Божїй, хранїтелю мой, молї Бóга о мнї.

А́нгела тя сýща блага́, душі моєя́ на́ставника і хранїтеля, преблаженне, воспїваю во віки.

Сла́ва: Буди ми покрóв і забра́ло в день іспита́нія всіх чело́вік, во́ньже огне́м іскуша́ються діла́ блага́я же і зла́я.

І нїні: Буди ми помі́щница і тишина́, Богоро́дице Приснодїво, рабу́ Твоєму́, і не о́стави менé лишéна бїти Твоєгó владїчества.

Пісня 9

Ірмос: Воїстинну Богоро́дицю Тя ісповїдуем, спасéннї Тобо́ю, Дїво чїстая, с безплóтними ліки Тя велича́юще.

Ісусу: Гóсподи Ісусе Христé Бóже мой, помїлуй м'я.

Помїлуй м'я, єди́не Спа́се мой, я́ко мїлостив еси́ і милосéрд, і пра́ведних ликóв сотвори́ м'я прича́тника.

Святїй Ангеле Божїй, хранїтелю мой, молї Бóга о мнї.

Мїслити ми прїсно і творїти, Госпо́день Ангеле, блага́я і полéзная да́руй, я́ко сїльна яви́ в нéмоцї і непоро́чна.

Сла́ва: Я́ко імія дерзновéніє к Царю́ Небéсному, Тогó молї, с прóчими безплóтними, помїловати м'я, окая́ннаго.

І нїні: Мнóго дерзновéніє іму́щи, Дїво, к Воплóщшемуся із Тебé, преложи́ м'я от уз і разрїшéніє ми пода́ждь і спасéніє, мо́литвами Твої́ми.

Молитва до Ангела Хранителя

А́нгеле Христóв святїй, к тебї припа́дая молю́ся, хранїтелю мой святїй, придáнный мнї на соблюдéніє душі́ і тілу моєму́ грїшному́ от свята́го крещéнія, аз же своєю́ ліно́стію і

своім злим обічаєм прогнівах твою пречистую світлость і отгнах тя от себе всіми стұдними діли: лжа́ми, клеветáми, за́вистію, осужде́нієм, презо́рством⁴¹, непоко́рством, братоненавиді́нієм, і злопомні́нієм, сребролю́бієм, прелюбоді́янієм, я́ростію, ску́постію, об'яде́нієм без сítости і опівством, многоглаго́ланієм, зліми по́мисли і лука́вими, го́рдим обічаєм і блу́дним возбіше́нієм, імій самохоті́ніє на всякоє плотсько́є вожде́лініє. О, зло́е моє́ проізво́леніє, е́гоже і ско́ти безсло́весніі не творя́ть! Да ка́ко возмо́жеши воззрі́ти на м'я, ілі́ приступі́ти ко мні, áки псу смердя́щему? Кото́рима очі́ма, áнгеле Христо́в, воззрі́ши на м'я, оплет́шася злі во гну́сних ділі́х? Да ка́ко уже́ возмо́гу отпу́щенія просі́ти го́рким і злим мо́ім і лука́вим дія́нієм, в ня́же впа́даю по вся дні і но́щі і на всяк час? Но молю́ся ті припа́дая, храні́телю мой свя́тій, умилосе́рдися на м'я грі́шнаго і недосто́йнаго раба́ твоєго́ [ім'я], бу́ди ми помо́щник і засту́пник на зла́го моєго́ сопро́тивника, свя́тими тво́їми моли́твами, і Ца́рствія Бо́жия прича́тника м'я сотвори́ со всі́ми свя́тими, всегда́ і ніні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

⁴¹ Презо́рство —погорда.

Молитви на всяку потребу

Молитва перед споживанням їжі

О́тче наш, Їже еси́ на Небесі́х, да святі́ться і́м'я Твоє́, да при́йдець Ца́рствіє Твоє́, да бу́дець во́ля Тво́я, я́ко на Небесі́ і на землі́. Хлі́б наш насущни́й даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, я́коже і ми оставля́єм должнико́м на́шим; і не введі́ нас во іскуше́ніє, но изба́ви нас от лука́ваго.

Або:

О́чі всіх на Тя, Го́споди, упова́ють, і Ти да́єши їм пи́щу во благовре́мені́, отверза́єши Ти ще́друю ру́ку Твою́ і ісполня́єши вся́коє живо́тно благоволе́нія.

Або:

Го́споди, Ісусе Христе́, Бо́же наш, благослови́ нам пи́щу і питі́є моли́твами Пречи́стия Твоє́я Ма́тере і всіх святі́х Твоі́х, я́ко благословен еси́ во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Або⁴²:

Го́споди Ісусе Христе́, Си́не Бо́жий, благослови́вий тра́пезу Своі́м ученико́м, Сам благослови́ і нам пи́щу сію́, поне́же і ми ві́руєм во і́м'я Твоє́, на Тя упова́єм, мо́лимся Тебі́ і Тя сла́вим во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва після споживання їжі

Благодарі́м Тя, Христе́ Бо́же наш, я́ко насити́л еси́ нас земни́х Твоі́х благ; не лиші́ нас і Небе́снаго Твоє́го Ца́рствія, но я́ко посре́ді ученико́в Твоі́х прише́л еси́, Спа́се, мир дайі́ їм, прийді́ к нам і спасі́ нас.

Молитва дорогою до церкви

Возвесели́хся о ре́кших мні: в дом Господень по́йдем. Аз же мно́жеством ми́лости Твоє́я, Го́споди, вні́ду в дом Твой, поклоню́ся ко хра́му свято́му Твоє́му в стра́сі Твоє́м. Го́споди, наста́ви м'я пра́вдою Твоє́ю, враг моі́х ра́ди іспра́ви пред Тобо́ю путь мой, да без преткнове́нія просла́влю Єди́но Божество́, Отця́, і Си́на, і Свята́го Ду́ха, ніні́, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва Ісусова

Го́споди Ісусе Христе́, Си́не Бо́жий, помі́луй м'я грі́шнаго.

⁴² Цієї молитви немає в молитовниках церковнослов'янською мовою, перекладено з української.

Молитва від розсіяности під час молитви

Разсіянний мой ум собери, Гóсподи, і оляденівшеє⁴³ сёрдце моє очисти, яко Петру́ дай мні покаяніє, яко митарю́ – воздыханіє, і яко блудниці – слéзи, да вéліїм гласом звиваю́ Ти: Бóже, спаси́ м'я, яко єдин Благоутрóбен і Человіколюбець.

Або:

Гóсподи, áще котóрую молитву без вниманія прочитáл і разсіялся в помислах, прости́ і спаси́ м'я по милості Твоє́й.

Молитва перед початком всякої справи

Царю́ Небесний, Утішителю, Ду́ше Їстини, Їже везді сий і вся ісполняй, Сокрóвище благіх і жизні Подáтелю, прийді́ і вселіся в ни, і очисти ни от всякія сквёрни, і спаси́, Бла́же, ду́ші на́ша.

Тропар, глас 2

Творче і Создáтелю всячеських, Бóже, діла́ рук на́ших к славі Твоє́й начина́емая Тво́ім благословенієм спішно іспра́ви і нас от всякаго зла ізба́ви, яко єдин Всесілен і Человіколюбець.

Кондак, глас 6

Скорий в заступленіє і крі́пкий в по́мощ, предста́ни благодáтию сіли Твоє́я ніні́ і, благословів, укрі́пи і в соверше́ніє намі́ренія блага́го діла рабо́в Тво́їх произведи́: вся бо, елика хощеши, яко Сі́льний Бог, творі́ти мо́жеши.

Молитва після всякої справи

Ісполне́ніє всіх благіх Ти еси́, Христé мой, іспóлни радóсти і веселія́ ду́шу мою́ і спаси́ м'я, яко єдин Многомилостив, Гóсподи, сла́ва Теб́і.

Достóйно есть, яко воістину, блаж́ити Тя, Богорóдицю, Присноблажéнную і Пренепорóчную, і Мáтер Бóга на́шего. Честн́їйшую Херув́ім і сла́внїйшую без сравне́нія Сераф́ім, без істлі́нія Бóга Сло́ва рóждшую, сущую́ Богорóдицю, Тя велича́ем.

Подяка за отримання просимого

Тропар, глас 4

Благодáрні сущє недостóйні́ раби́ Тво́ї, Гóсподи, о Тво́їх вели́ких благодія́ннїх на нас б́ивших, сла́в'яще Тя хва́лим, благослов́ім, благодар́ім, по́єм і велича́ем Твоє́ благоутрóбіє, і ра́бськи любóвію вопі́єм Ти: Благоді́телю, Спа́се наш, сла́ва Теб́і.

⁴³ Оляденівшеє — занедбане, поросле дрібним чагарником або іншою травою (про землю), від “оляденѣти”.

Кондак, глас 3

Твоїх благодіяній і даров туне⁴⁴, яко раби непотрєбниї, сподобльшеса, Владико, к Тебї усєрдно притекающе, благодарєніє по силї приносим, і Тебє, яко Благодїтеля і Творця слав'яще, вопїєм: слава Тебї, Божє Прещєдрий.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нїні, і прїсно, і во віки віков. Амінь.

Богородичен

Богородице, християном помощнице, Твоє предстательство стяжавше раби Твої, благодарно Тебї вопїєм: радуйся, Пречїстая Богородице Дїво, і от всіх нас бїд Твоїми молитвами всегда избави, єдина вскорї предстательствующая.

Пісня хвалебна святого Амвросія, єпископа Медіоланського

Тебє, Бoga, хвалім, Тебє, Господа, ісповїдуєм, Тебє, Превїчного Отця, вся земля величаєть; Тебї всі Ангели, Тебї Небеса і вся Сїли, Тебї Херувїми і Серафїми непрестанними гласи взивають: Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваоф, полни суть Небеса і земля величества слави Твоєя. Тебє преславний Апостольський лик, Тебє пророчеськє хвалєбнє число, Тебє хвалить пресвітлє мученичеськє воїнство. Тебє по всей вселєннї ісповїдуєть Святая Цєрков, Отця непостижимаго величества, поклоняємаго Твоєго істиннаго і Єдинороднаго Сїна і Святаго Утїшителя Духа. Ти, Царю слави, Христє, Ти Отця Присносущний Син єси. Ти, ко избавлєнію приємля человека, не возгнушался єси Дівичеськаго чрєва. Ти, одолїв смєрти жало, отвєрзл єси вірующим Царство Небєсноє. Ти одесную Бoga сїдиши во славі Отчей, Судія прїйти віришися⁴⁵. Тебє ўбо просим: помози рабом Твоїм, їхже Честною Кровїю іскупїл єси. Сподоби со святїми Твоїми в вїчнєй славі Твоєї царствовати. Спасї люди Твоя, Господи, і благослові достояніє Твоє, ісправи я, і вознесї їх во віки: во вся днї благословїм Тебє і восхвалїм ім'я Твоє во вїк і во вїк віка. Сподоби, Господи, в день сей без грїха сохранїтися нам. Помїлуй нас, Господи, помїлуй нас. Буди мїлость Твоя, Господи, на нас, якоже уповахом на Тя. На Тя, Господи, уповахом, да не постидїмся во віки. Амінь.

Молитва святого Єфрема Сирїна

Господи і Владико животá моєго, дух праздности, унінія, любоначáлія і празднослóвія не даждь мї. [Поклін великий]

Дух же ціломудрія, смиренномудрія, терпїнія і любвє даруй мї, рабу Твоєму. [Поклін великий]

Єй, Господи, Царю, даруй мї зрїти моя прегрїшенїя і не осуждати брата моєго, яко благословєн єси во віки віков. Амінь. [Поклін великий]

⁴⁴ Туне — безоплатно, задарма.

⁴⁵ Судія прїйти віришися — ми віримо, що Ти прїйдеш, як суддя.

Царю Небесний, Утішителю, Душе Істини, Іже везді сий і вся ісполняй, Сокровище благих і житні Подателю, прийди і вселися в ни, і очисти ни от всякия скверни, і спаси, Блаже, душі наша.

Молитва після навчання

Благодарим Тебе, Создателю, яко сподобил єси нас благодати Твоея, во єже внимати ученію. Благослови наших начальников, родителей і учителей, ведущих нас к познанию блага, і подаждь нам силу і кріпость к продолженію ученія сего.

Або:

Достойно єсть яко воістину блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную і Пренепорочную і Матер Бѣга нашего. Честнѣйшую Херувим і славнѣйшую без сравненія Серафим, без істлїнія Бѣга Слова рѣждшую, сущую Богородицю Тя величаєм.

Молитва про примноження любви

Тропар, глас 4

Союзом любве Апостоли Твоя связави, Христѣ, і нас, Твоих вѣрных рабов, к Себѣ тим крѣпко связав, творити заповѣди Твоя і друг друга любити нелицемѣрно сотвори, молитвами Богородици, Єдине Человіколюбче.

Кондак, глас 5

Пламенем любве распали к Тебѣ сердца наша, Христѣ Бѣже, да тою разжигаемі, сердцем, мислю же і душею, і всею крѣпостію нашею возлюбим Тя, і искреняго своего яко себе, і повелїнія Твоя храняще славим Тя, всіх благ Дателя.

Молитва за тих, хто ненавидить і кривдить нас

Тропар, глас 4

О распенших Тя моливийся, любодушне Господи, і рабом Твоим о вразих молитися повелївий, ненавидящих і обидящих нас прости, і от всякаго зла і лукавства к братолубному і добродѣтельному настави жителству, смиренно мольбу Тебѣ приносим, да в согласном єдиномыслии славим Тя, Єдинаго Человіколюбця.

Кондак, глас 5

Якоже первомученик Твой Стефан о убивающих его моляше Тя, Господи, і ми, припадающе, молим: ненавидящих всіх і обидящих нас прости, во єже ни єдиному от них нас ради погібнути, но всім спастися благодатию Твоею, Бѣже Всещедрий.

Молитва за недужих

Тропар, глас 4

Скóрий в заступленіі Єдин сий, Христé, скóрое свіше покажі посіщеніє страждущим рабóм Твоім [або: *страждущему рабу Твоєму / страждущей рабі Твоєй*], і избáви от недúг і гóрких болізей; і воздвiгни во єже піти Тя і славити непрестáнно, молитвами Богорóдиці, Єдине Человіколюбче.

Кондак, глас 2

На одрі болізни лежáщих [або: *лежáщаго / лежáщую*] і смéртною рáною уязвленних [або: *уязвленнаго / уязвленную*], якоже іногдá воздвiгл еси, Спáсе, Петрóву тéщу і разслабленнаго, на одрі носiмаго, сiце і нiні, Милосéрде, страждущих [або: *страждущаго / страждущую*] посiті і ісцiлі: Ти бо Єдин еси недúги і болiзни рóда нáшого понесiй і вся могiй, яко Многомiлостив.

Також:

Владiко, Вседержiтелю, Святiй Царю, наказуй і не умерщвляй, утверждай низпáдающия і возводь низвérження, тiлесния человекóв скóрби iсправляй, молимся Тебi, Бóже наш, рабóв Твоiх [або: *раба Твоего / рабу Твою*] [iмена], немощствующих [або: *немощствующа / немощствующу*] посiті мiлостiю Твоєю, прости їм [або: *ему / ей*] всякое согрiшеніє вольное і невольное. Єй, Гóсподи, врачéбную Твою силу с Небесé низпослi, прикоснiся тiлесi, угаси огнєвицю, укроти страсть і всякую нeмощ таящуюся, буди врач рабóв Твоiх [або: *раба Твоего / рабу Твою*] [iмена], воздвiгни їх [або: *его / ю*] от одра болiзненнаго і от лóжа озлобленiя цiлих і всесовершєнных [або: *цiла і всесовершєнна / цiлу і всесовершєнну*], даруй їх [або: *его / ю*] Цérквi Твоєй благоугождáющих і творящих [або: *благоугождáюща і творяща / благоугождáющу і творящу*] вóлю Твою. Твоє бо єсть, єже мiловати і спасати ни, Бóже наш, і Тебi славу возсилáем, Отцю, і Сiну, і Святóму Дúху, нiні, і прiсно, і во вiки вiкóв. Амiнь.

Молитва за ув'язнених

Тропар, глас 2

Манассiю от уз і гóркаго заточєния молитв ради свободiвий, Всещєдрий Бóже, і раби Твоя [або: *раба Твоего / рабу Твою*], нáми нiні молящияся [або: *молящагося / молящуюся*], от уз і заточєния свободi і от всякаго злáго обстоянiя избáви, яко єдин Человіколюбець.

Кондак, глас 5

Яко милосéрдiя iстóчник і блáгости пучiна, Христé Бóже, не прєзри в скóрбiх і бiдáх Тебє вiрою призивáющих, но яко щедр помiлуй і от уз скóро свободi, да поєм Ти: Аллилуя.

чістою совістю отверсти скверная моя і нечистая уста і воспівати всесвяточе ім'я Твоє, Отця, і Сіна, і Святого Духа, ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва під час лиха і при нападі ворогів

Тропар, глас 4

Скоро предварі, прежде даже не поработимся врагом, хулящим Тя і претящим нам, Христэ Божэ наш, погубі Крестом Твоім борюция нас, да разуміють, како можеть православних віра, молитвами Богородиці, Єдине Человіколюбче.

Кондак, глас 8

Возбранний Воеводо і Господи, а́да Побідителю! Яко избавлься от вічния смёрти, похвальной восписую Ти, создание і раб Твой, но яко іміяй милосердіе неизреченное, от всяких м'я бід свободі, зовуща: Ісусе, Сіне Божий, помілуй м'я.

Молитва Чесному Хресту

Да воскреснет Бог і расточаться вразі Єго, і да біжать от лиця Єго ненавидящії Єго. Яко ісчезает дим, да ісчезнут; яко тает воск от лиця огня, тако да погібнуть біси от лиця люб'ящих Бóга, і знаменующихся крестним знаменіем, і в веселії глаголющих: радуйся, Пречестний і Животворящий Кресте Господень, прогоняяй біси сілою на Тебі проп'ятого Господа нашего Ісуса Христа, во ад шедшаго, і поправшаго сілу дияволю, і даровавшаго нам Тебе, Крест Свой Честный, на прогнание всякаго супостата. О Пречестний і Животворящий Кресте Господень! Помогай ми со Святою Госпожею Дівою Богородицею і со всіми святими во віки. Амінь.

Псалом 90

Живій в поміщі Вишняго, в крові⁴⁷ Бóга небеснаго водворіться. Речеть Господеві: заступник мой еси і приближище моє, Бог мой, і уповаю на Него. Яко Той избавить тя от сіті лóвчи і от словесé м'ятéжна. Плещма Своіма осиніть тя, і под крилі Єго надієшися. Оружіем обидеть тя істина Єго. Не убоішися от страха ношнаго, от стрілі летяция во дні, от вéщи во тьмі преходяция, от сряща і біса полуденнаго. Падеть от страні твоєя тиссяца і тьма одесную тебе, к тебі же не приближиться: обаче очіма твоіма смóтриши і воздаяніе грішников ўзриши. Яко Ти, Господи, упованіе моє, Вишняго положил еси приближище твоє. Не прийдет к тебі зло, і рана не приближиться тілесі твоєму. Яко Ангелом Своім заповість о тебі сохрани́ти тя во всіх путэх твоіх. На руках вóзьмуть тя, да не когда преткнеши о камень ногу твою. На аспіда і василіска наступиши, і попереши льва і змія. Яко на М'я упова, і избавлю ї, покрію ї, яко позна ім'я Моє. Воззоветь ко Мні, і услышу его; с ним есьм в скорбі, ізму его і прославлю его. Долготою дній ісполню его і явлю ему спасеніе Моє.

⁴⁷ Кров (кровь) - житло, намет, покров.

Молитва при споживанні просфори і святої води

Господи Боже мой, да будет дар Твой святей: просфорá и святáя Твоя водá во оставленіе грѣхов моѣх, в просвѣщеніе умá моего, во укрѣпленіе душѣвних и тѣлесних сил моѣх, во здравіе души и тѣла моего, в покореніе страстей и немощей моѣх по безпредѣльному милосердію Твоему, молитвами Пречистия Твоея Матере и всіх святѣх Твоѣх. Аминь.

Молитва за спочилих батьків

Господи Ісусе Христе, Боже наш! Ти сирих Хранитель, скорб'ящих Прибѣжище и плачущих Утѣшитель.

Прибѣгаю к Тебѣ аз, сирий, стенья и плача, и молюся Тебѣ: услыши моленіе мое и не отврати лица Твоего от воздыханій сѣрдця моего и от слез очей моѣх. Молюся Тебѣ, милосердый Господи, утоли скорб мою о разлученіи с родившими и воспитавшими м'я родителями моими [або: *родившим и воспитавшим м'я родителем моим / родившей и воспитавшей м'я матерію мою*] [імена], души же их [або: *душу же его / душу же ея*], яко отшедшиє [або: *отшедшую*] к Тебѣ с истинною вірою в Тя и с твердою надѣждою на Твое человеколюбіе и милость, приими в Царство Твое Небесное.

Преклоняюсь пред Твоею святою волею, еуже от'яти [або: *от'ят / от'ята*] бисть у менѣ, и прошу Тя, не отими точию от них [або: *него / нея*] милости и благосердія Твоего. Вім, Господи, яко Ти, Судія міра сего, грѣхи и нечестія родителей наказуєши в дітях, внуках и правнуках даже до третіаго и четвѣртаго рода; но и милуєши родителей за молитви и добродѣтели чад их, внуков и правнуков. С сокрушеніем и умиленіем сѣрдця молю Тя, милостивий Судіе, не наказуй вічним наказаніем усопших, незабвенных для менѣ раб Твоѣх, родителей моѣх [або: *родителя моего / матер мою*] [імена], но отпусти їм [або: *ему / ей*] вся согрѣшенія их [або: *его / ея*] вольная и невольная, словом и ділом, відініем и невідініем сотворенная їми [або: *им / ею*] в житіи их [або: *его / ея*] зді на землі, и по милосердію и человеколюбію Твоему, молитв ради Пречистия Богородици и всіх святѣх, помилуй их [або: *его / ю*] и вічния мѹки избáви.

Ти, милосердый Отче отцев и чад! Дáруй мнѣ во вся дни жи́зни моея до послѣдняго издыханія моего не преставати пам'ятовати о усопших родителях моѣх [або: *усопшим родителям моѣм / усопшей матерію мою*] в молитвах своѣх, и умоляти Тя, праведнаго Судію, да вчиниши их [або: *его / ю*] в мѣстѣ свѣтлі, в мѣстѣ прохладні и в мѣстѣ покойні со всіми святими, отонуду же отбѣже всяка болѣзнь, печаль и воздыханіе.

Милостиве Господи! Приими днесь о рабах Твоѣх [або: *раби Твоем / раби Твоѣм*] [імена] теплую молитву мою сію и воздай їм [або: *ему / ей*] воздаяніем Твоим за труды и попеченія воспитанія моего в вірі и християнском благочестіи, яко научившим [або: *научившему / научившей*] м'я первее всего відіти Тя, своего Господа, в благоговѣннѣи молитися Тебѣ, на Тебѣ Єдинаго уповати в бѣдах, скорбѣх и болѣзних и хранити заповѣди Твоя; за благопопеченіе их [або: *его / ея*] о моем духовном преуспѣяніи, за теплы приносимия їми [або: *им / ею*] о мнѣ моленія пред Тобю и за всі дари, їми [або: *им / ею*] іспрошеніе мнѣ от Тебѣ, воздай їм [або: *ему / ей*] Своєю милостію, Своими небесными благами и радостями в вічном Царствіи Твоем.

Ти бо єси Бог милостей, і щедрот, і чоловіколюбця, Ти покой і радість вірних рабів Твоїх і Тебі славу возсилаєм со Отцем і Святим Духом, і нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва Оптинських старців

Господи, даждь ми с душевним спокойствием прияти вся, яже принесеть ми грядущий день.

Даждь ми всецело предатися воли Твоей святій.

На всяк час сего дне во всем настави і укріпи м'я.

Кая би ізвістія аз ні получил бих в день сей, научи м'я прияти я со спокойною душею і твердим убеждением, яко на вся есть святая воля Твоя.

Во всіх словесіх і діліх моїх окорми моя помишленія і чувствія.

Во всіх непредвиденних случаях не даждь ми забити, яко вся низпослана Тобою.

Научи м'я прямо і разумно действовать с каждым ближним, нікогже смущая ніже огорчая.

Господи, даждь ми силу претерпіти утомление грядущаго дне і вся бивающая в теченіи дне.

Руководи моею волею і научи м'я молітися, вірити, надіятися, терпіти, прощати і любити.

Амінь.

Молитва перед виходом в Інтернет

Господи Бже наш, Творче небу і землі, создавий человека і даровавий ему відініе сокровенния премудрости, во еже славити імя Твое; горі і долу Ти єси, Твоя єсть ноц і Твоя єсть день, не утайся пред Тобою ні єдино движение мисли. І нині молю Тя: от всякаго гріха сохрани м'я, приступающаго ко труду с хитроумним твореніем рук человеческих, проникающим во вся конці землі. Ограді очі мої і ум мой от всяких нечистих і блудних образів, от пустіх і негодних словес. Укріпи волю, серце очисти, не даждь ми вотще расточати врем'я жизні моея і от всякаго расслабленія і унінія ізбави. Да бдут діла наша во славу Твою! Амінь.

Молитва в час нашестя чужинців на державу нашу Україну

Всещедрий Господи і Владико Человіколюбиве, Ти убо мир сотворил єси добрим, люди по нему насаждая, яко да всім жителствовати на данній Тобою землі. Сего ради взиваем нині в молитві ко Твоему милосердію, просяще ізбавити ни от нашествія іноплеменных, іже не по закону Євангельському творять, но по гóрдості велицій і по ненависті сатанинської. Согрїшіхом убо, Бже, согрїшіхом: обаче по милості Твоей сохрани народ Твой, якоже сохранил єси Нїневію, і укріпи воїни наша, якоже укріпил єси рўці Ісуса Навїна на Амалїка. Яви, Господи, вразі наша постижденни, яко да ні

єдиною славою їм украситися, пришедших к нам, якоже тать посереді ноші, во єже свободу і жизнь жительствоющих во Україні от'яти. Благослови, Боже, заштителей наших храборством і дерзновением, лікарей силою неумомою і милосердіем, власть предержащих же благомисліем і мудростію, да кійждо ділом би своїм достойно народу українському послужил, а Ти, Мироподателю Боже, землю нашу, якоже агнца, от нашествія волков сохранил, да якоже нині, такожде би і в грядущая времена ми хвалу Тебї возносили: Отцю, і Сїну, і Духові Святому. Амінь!

Молитва за українських воїнів

Господи Боже Вседержителю, прїсно о людїх Твоїх любовію промишляй і ко спасенію всіх направляй, у Негоже власї вся на главах человекских изочтени суть. Смиренно молим Тя: рабов Твоїх, воїнов [імена], в тяготах служби ратниї укріпї, упованіем і вірою утїши, благодатію Твоєю на полі брані, покривающе їх і сохраняюще. Да подвиг любвє в служенїї ближним і Отчествію своему совершивше, здрави і неврежденни в доми своя возвратятся, хваляще Тя, Єдиного Бога, Творця і Промислителя нашего, Отця, і Сїна, і Святаго Духа. Амінь.

Піснеспіви

Воскресеніє Христово видівше

Воскресеніє Христово видівше,
поклонімся святому Господу Ісусу,
Єдиному Безгрішному.
Кресту Твоєму поклоняємся, Христе,
і святоє Воскресеніє Твоє поєм і славим.
Ти бо єси Бог наш,
разві Тебе іного не знаєм,
ім'я Твоє іменуєм.
Прийдіте всі вірнії,
поклонімся святому Христову Воскресенію;
се бо прийде Крестом радість всему миру.
Всегда благослов'яще Господа,
поєм Воскресеніє Єго:
расп'ятіє бо претерпів, смертію смерть разруши.

Радуйся, Невісто Неневістная

Маріє, Діво Чистая, Пресвятая Богородице;
Радуйся, Невісто неневістная.
Царице, Мати, Діво, Руно всепокривающее;
Радуйся, Невісто неневістная.

Превишшая Небесних сил, Нетварное Сіяніє;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ликов дівичих радосте і Ангелов превишшая;
Радуйся, Невісто неневістная.

Небес Честная Сило і Світе паче всіх світов;
Радуйся, Невісто неневістная.
Честнійшая Владичице всіх Небесних воїнств;
Радуйся, Невісто неневістная.

Всіх праотцев Надеждо, Пророков Ісполненіє;
Радуйся, Невісто неневістная.
В подвизіх Ти помоще, Кивоте Бога Слова,
Радуйся, Невісто неневістная.

Ти дівам Ликованіє і матерем Отрадо;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ціломудрія Наставнице, душ наших Очищеніє;
Радуйся, Невісто неневістная.

Покрове, ширший облака, і страждущих пристанище;
Радуйся, Невісто неневістная.
Немоцних Покров і Заступнице, Надеждо ненадежних;
Радуйся, Невісто неневістная.

Маріє, Мати Христа, Істинного Бога;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ааронов Жезле прозябший, Сосуде тихой радости;
Радуйся, Невісто неневістная.

Всіх сирих і вдов Утішеніє, в бідах і скорбіх Помоще;
Радуйся, Невісто неневістная.
Священная і Непорочная, Владичице всепітая;
Радуйся, Невісто неневістная.

Приклони ко мні милосердіє Божественного Сина;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ходатайце спасенія, припадаю, взиваю Ті:
Радуйся, Невісто неневістная.

О, Всепітая Мати

О, всепітая Мати! О, всепітая Мати!
Рождшая всіх святих Святійшее Слово.

О, всепітая Мати! О, всепітая Мати!
Нинішнее приємши приношеніє.

О, всепітая Мати! О, всепітая Мати!
От всякия ізбави напасти всіх.

О, всепітая Мати! О, всепітая Мати!
І будущія ізми муки, Тебі вопіющих:
Аллилуія, Аллилуія, Аллилуія⁴⁸.

⁴⁸ Аллилуія — сполуку “іа” після голосної транслітерують як “я”, але в музичних творах за потребою зберігають усі голосні. Літера “а” іде після голосної, тому “іа” звучить як “ія”.

Дві головні заповіді Господа нашого Ісуса Христа

1. Возлюбши Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією мислюю твоєю: сія єсть первая і більшая заповідь.

2. Вторая же подобна ей: возлюбши искреняго твоего яко сам себе: в сию обою заповідю весь закон і пророци висять.

див. Мт. 22:37-40, Мр. 12:29-31

Заповіді блаженства

Блаженні нищі духом: яко тіх єсть Царствіє Небесное.

Блаженні плачущіі: яко тіі утішаться.

Блаженні кротціі: яко тіі наслідять землю.

Блаженні алчущіі і жаждущіі правди: яко тіі наситяться.

Блаженні милостивіі: яко тіі помиловані будуть.

Блаженні чистіі серцем: яко тіі Бога узрять.

Блаженні миротворці: яко тіі синове Божіі нарекуться.

Блаженні ізгнані правди раді: яко тіх єсть Царствіє Небесное.

Блаженні єстє, егда поносьть вам, і іжденуть, і рекуть всяк зол глагол на ви лжуще, Мене ради: радуйтеся і веселітєся, яко мзда ва́ша мно́га на небесіх: тако бо ізгнаша пророки, іже [біша] прэжде вас.

див. Мт. 5:3-12, Лк. 6:20-23